LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKIŠKAI
TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Išeina ketvirtadieniais Redaguoja Matas Zujus
Prenumerata metams $2.00, pusmečiui $1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas: VA 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Published every Thursday
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: VA 3-4711

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

No. 23. KETVIRTADIENIS, BIRŽELIO-JUNE 9, 1955 VOL.-METAI XXXIX

Dienos Klausimai

1954-55 metų mokslo sezonas baigiasi. Augštosios mokyklos vėl išleis gražų būrį lietuvių inteligentų—kunigų, daktarų, advokatų, inžinierių ir kitokių profesionalų. Vieni iš jų įsijungs į lietuvių organizacinį, tautinį ir kultūrinį judėjimą ir veiklą, kiti gi nuplauks pavandeniu ir dings kitataučių tarpe. Džiugu, kad lietuviai siekia augštųjų mokslų, nes tuo patikrina sau šviesesnį gyvenimą ir prisideda prie savo tautiečių prestyžo kėlimo. Vienok apgailėtina, kad lietuviai, jaunuolės-jaunuoliai ir jų tėvai bei globėjai taip ignoruoja ir nevertina kruopščiomis pastangomis ir sunkiu triūsu įsteigtas savas mokslo įstaigas. Štai po ranka turime Marianapolio, Thompson, Conn., 1955 metų mokslo metų užbaigimo iškilmių programą. Iš 28 graduantų matosi tik trys lietuviškos pavardės. Gerai sutvarkytos ir vedamos Seserų Kazimieriečių ir Seserų Pranciškiečių mergaitėms akademijos taip pat užplautos kitatautėmis. Jeigu šios mokslo įstaigos yra taip mielos kitataučiams, tai jas turėtų dar daugiau vertinti ir branginti patys lietuviai ir mūsų jaunuomenė. Juk be bendrojo mokslo čia yra galimybių tobuliau išmokti savo gražiąją kalbą ir įgyti tikybinį auklėjimą.

* * *

Maskvos bosų ir Jugoslavijos diktatoriaus Tito susitarimai ir paskelbtoji bendra deklaracija parodo, kad Tito, gaudamas amerikiečių ekonominę pagelbą, vis dėlto daugiau linksta prie Kremliaus ir jo vadovaujamo komunistinio bloko. Tito remia komunistinės Kinijos pretenzijas į Formosą, priėmimą Jungtinių Tautų nariu, primetimą Vokietijai sovietinės "demokratijos" ir sutinka palaikyti draugišką kooperaciją su pačia Sovietų Unija. Vienu žodžiu, Tito pasilieka tikru komunistu, tik nenori atsižadėti diktatoriško sosto, kurį Kremliaus bosai mėgina iš jo atimti.

* * *

Šių metų gegužės 29-30 dd. Bostone Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga atlaikė seimą. Iš priimtų rezoliucijų pažymėtina ta, kurioje kalbama apie Amerikos Lietuvių Tarybą. "Seimas didžiai vertina Amerikos lietuvių vienybę, besireiškiančią ALT'o organizacijoj", pareikšta rezoliucijoj. Beje, tautininkai neatsižada ir savo naujai įsteigto Tautinio Sąjūdžio fondo. Vis dėlto, seimas praėjo kitokioj dvasioj, negu kaikas iš anksto spėliojo, bet tautininkai išeis prieš ALTą ir prieš VLIKą. Naujon vadovybėn išrinkti chicagiečiai.

* * *

Demokratų 1952 metų prezidentinis kandidatas Adlai Stevenson stipriai remia prezidento Eisenhower reikalavimą, kad Kongresas pataisytų komplikuotą ir nenuoseklų imigracijos įstatymą, kurs kone visiškai užkirtęs kelią įvažiuoti naujiems talentams ir naujai energijai. Reik pasakyti, kad Stevenson pripažįsta labai didelį kreditą Europos imigrantams prisidėjusiems prie šios šalies pažangos ir gerovės pakėlimo.

* * *

Keturi U. S. lakūnai, išbuvę du metu komunistinės Kinijos kalėjimuose, dar kartą patvirtino, kad raudonieji savo aukoms "plauna smagenis" stengdamiesi paversti komunistais. Kaip visa komunistinė sistema yra netikusi, taip ir jų metodai pavergti kitus yra šlykštūs. Beje, U. S. reikalauja, kad raudonoji Kinija paleistų dar 63 amerikiečius kankinamus kalėjimuose.

* * *

Prancūzų Nacionalinis Statistikos Biuras paskelbė pirmuosius 1954 metais pravesto visuotinio gyventojų surašymo davinius. Pasirodo, kad prancūzų tauta mažėjanti, nors pokarinių metų prieauglis turi ir šviesesnių ženklų. Daviniai parodo, kad iš 43 milijonų prancūzų moterų yra 22,374,000, vyrų 20,600,00.

IŠ 10-TIES METŲ PERSPEKTYVOS

Vokiečių evangelikų savaitraštis "Christ und Welt" spausdina buvusio nacių laikais finansų ministerio grafo Schwerino von Krosigk, paskirto paskutiniu nacių Reicho užsienio reikalų ministeriu, atsiminimus, *kaip buvo prieita prie "besąlyginės kapituliacijos"*.

Iš aprašymų paaiški, kad Hitleris, nusižudydamas bunkeryje Berlyne, kitiems savo sekėjams paskutiniu momentu suteikė laisvę bėgti ar pasilikti Berlyne. Tačiau prieš tai, sužinojus, kad Hitlerio režimui byrant *Goeringas ir Himleris kiekvienas savo ruožtu pradėjo taikos pasitarimus*, abu buvo paskelbti valstybės išdavikais, išmesti iš partijos ir pašalinti iš eitųjų pareigų. Atsiminimuose pažymima, kad *Hitlerio piktoji dvasia Bormanas*, kurį kiti skelbė kažkur paslaptingai dingus, greičiausiai žuvęs, kai išėjo iš bunkerio naktį iš pirmosios gegužės į antrąją. Axmannas teigia tą naktį jį matęs negyvą gulint ant geležinkelio bėgių tarp Lehrter geležinkelio stoties ir Stetino stoties.

Tuo metu, kai į Vakarus plūdo, stengdamosios ištrūkti iš raudonojo siaubo, didžiausios žmonių masės, Hitleris Speerui davinėjo tokius įsakymus, jog, rodėsi, tauta neturinti teisės toliau gyventi, jeigu tik žūtų jos "Fuehreris". Tokie jo įsakymai Speerą privertė apsispręsti ruošti prieš Hitlerį atentatą, bet paskiau jis pats labai nuolankiai su tuo pačiu Hitleriu atsisveikino išvykdamas iš Berlyno, užmiršęs visokius atentatus. Doenitzas, paskirtas Hitlerio įpėdiniu, radiograma gavo įsakymą Himlerio išdavimą likviduoti žaibo greitumu ir kuo griežčiausia". Deja, viskas ėjo į galą, ir tie, kurie dar neseniai svajojo "žygiuosią iki Uralo", patys neįstengė išlaikyti nors kokios žmoniškesnės tvarkos. Vokiečiai tikėjosi galėsią padaryti taiką Vakaruose ir toliau kovoti su bolševikais rytuose, deja, iš tokių jų vilčių taip pat nieko neišėjo. Vakarų sąjungininkai pagal anksčiau padarytuosius susitarimus, tinkamai neįvertinę tų vokiečių planų, paliko bolševikams milijonus žmonių, nors visiems buvo aišku, kad subolševikinta Europa sudarytų pirmą žingsnį į pasaulinę revoliuciją, kurios Sovietai visą laiką atsidėję siekė.

Pertvarkytas Doenitzo kabinetas, pats paskutinis Reicho ministerių kabinetas, įvykdė visuotinę kapituliaciją ir, nors pralaimėjus karą, stengėsi nuo raudonojo siaubo išgelbėti kiek galint daugiau savųjų žmonių ir svetimųjų pabėgėlių. Į jį neįėjo patys smarkieji nacių vadai, ankstesnio kabineto nariai.

Vienas iš didžiausių vokiečių dienraščių, "Stuttgarter Zeitung", Nr. 99, 1955 aprašo, kaip rusai įžygiavo į Berlyną. 1945 m. balandžio 11 d. amerikiečiams pavyko sudaryti prie Barby prietiltį rytiniame Elbės krante, ir tuo pačiu atsivėrė kelias į Berlyną. Daug kas tikėjosi, kad ir rytinės Vokietijos gyventojai tuo būdu bus išgelbėti nuo raudonojo siauto. Tačiau įvyko tiesiog neįtikimas dalykas: Eisenhoweris įsakė savo armijai prie Elbės sustoti ir toliau nežygiuoti. Jis ir jo prezidentas, kaip pažymi "St. Zeitung", liko kurti visokiems Churchillio prašymams ir įspėjimams, kad amerikiečių armija turinti prasimušti kiek galint toliau į rytus. Deja, rusai buvo praleisti net į Vidurio Europą . . . Nacių Reicho sostinės ginti buvo paimta net iš prancūzų sudaryta SS divizija "Charlemagne". Matydamas, kad viskas pralaimėta ir jį palieka net jo ištikimiausi šalininkai, [illegible] sį panikai SS generolą Pegeleiną sušaudyti Reicho kanceliarijos sode. Bebėgdami iš Berlyno nacių vadai paskutinę minutę Moabitų kalėjime išžudė visus politinius kalinius. Gegužės 2 d. rusų gen. Krivošino šarvuočiai sustojo prie Pergalės stulpų. Taip maršalas Žukovas baigė kovą dėl Berlyno. Ji reiškė, kad Stalinas politiškai įveikė Churchillį, aiškiau tarus, Azija nugalėjo Europą. Šiandien, pažymi dienraštis, po 10 metų, Berlyno nugalėtojas yra Sovietų Sąjungos karo ministeris, o jo įveiktasis Churchillis, pasitraukęs iš tolimesnės kovos dėl Europos ateities, leidžia savo senatvę kaip paprastas eilinis pilietis. Iš tikrųjų rudasis teroras tėra rytuose pakeistas raudonuoju teroru.

Elta

BETHLEHEM, Pa.—Birželio 5-tą nušovė Lehigh universiteto studentas Sherwin P. Arons, 21 metų amžiaus. Jo draugai pasakoja, kad Arons rūpinosi dėl kvotimų ir dėl militarinės prievolės, kurią jis būtų turėjęs atlikti.

TOMS RIVER, N. J.—Birželio 2-rą Island Beach pajūry rado jos pačios dviejų šunų uždraskytą 64 metų amžiaus Mrs. Winfred W. L. Bacon. Autoritetai tiria ar šunės nėra pasiutę.

DOSTER, Mich.—Birželio 1 d. miške rado žiauriai nužudytos aštuonių metų Jeanne Singleton palaikus. Mergaitė dingo gegužės 23-čią.

BIELGRADAS, Jugoslavija.—Birželio 1-mą Senj kanale, Adriatiko pajūry, dėl audros nuskendo laivyno laivas. Žuvo 28 kariškiai.

LIMBURG, Vokietija.—Birželio 1-mą buso nelaimėje žuvo 18 moterų turisčių, 18 sužeistų, kai kurios sunkiai.

LINESVILLE, Pa.—Gegužės 31-mą, apvirtus valčiai, Pymatuning ežere prigėrė trys Pittsburgh'o gyventojai.

VLIK'O ATSIŠAUKIMAS

RAGINA MINĖTI BIRŽELIO LIŪDNUOSIUS ĮVYKIUS IR REIKALAUTI LIETUVAI LAISVĖS IR NEPRIKLAUSOMYBĖS

REUTLINGENAS, Vokietija.—Š. m. birželio 15 d. sueina 15 metų, kai Sovietų Sąjunga okupavo Lietuvą. Su šia data sutampa ir baisiosios 1941 m. birželio dienos, kai tūkstančiai lietuvių buvo ištremti į tolimus Sovietų kraštus.

Mes čia, laisvajame pasaulyje, niekuomet neturime pamiršti tų neapsakomų vargų ir kančių, kurias mūsų broliai ir sesės yra iškentę ir turi toliau kęsti okupuotoje Lietuvoje. Meilė Lietuvai ir jos žmonių kančios įpareigoja mus skelbti visam pasauliui tą didžią skriaudą, kurią Sovietų valstybė padarė mūsų kraštui, ir prašyti jo pagelbos bei paramos.

Pasaulis trokšta taikos, jis bijo karo. Bet tikros taikos ir negali būti, kol ištisos tautos kenčia bolševikų vergijoje arba nėra tikros, kad jos netaps bolševikų agresijos aukomis. Šiandien valstybių vairuotojai atsidėję jieško būdų šaltajam karui baigti. Planuojamos įvairios konferencijos ir pasitarimai. Netrukus turi susirinkti Keturių Didžiųjų konferencija. Kalbama apie koegzistenciją, apie valstybių neutralizaciją. Kai kur girdėti balsų ir apie tariamai prasidedančią naują santykiuose su bolševikais erą. Mes, lietuviai, gerai pažįstame bolševikų metodus laisvosioms tautoms pavergti, žinome gerai ir jų [illegible] sutarčių vertę. Turėjome su Sovietais visą eilę mūsų laisvę ir nepriklausomybę garantuojančių sutarčių, bet kai atėjo bolševikams patogus metas—visos sutartys buvo sulaužytos, ir mūsų kraštas pavergtas. Gera valia ir teise pagrįstas sugyvenimas su Sovietais nėra įmanomas. Bolševikai pripažįsta tik klastą, jėgą ir smurtą. Su didžiausiu brutalumu jie naikina visus, kuriuos tik gali įtarti, kad jie yra priešingi jų užmačioms. Tautiečiai, šiandien mes, prisimindami anų dienų liūdnus įvykius, nors ir išblaškyti po visą pasaulį, turime pakelti savo balsą ir protestuoti prieš Lietuvos užgrobimą ir pavergimą, reikalaudami grąžinti mūsų tėvynei laisvę ir nepriklausomybę. Mes turime griežtai reikalauti, kad mūsų valstybės likimas nebūtų be mūsų pačių sutikimo sprendžiamas. Tai yra mūsų šventa teisė ir pareiga.

Mūsų priešai yra nekartą skelbę, kad mes čia esame bejėgiai. Tai netiesa. Mūsų veikla, tautinis solidarumas, nuolatinis ir nenuilstamas mūsų Lietuvai padarytos skriaudos viešumon kėlimas baigia pralaužti po karo viešpatavusį "tylos sąmokslą". Nenuleiskime rankų ir šiuo kritišku mūsų tautai momentu. Artėja baisiosios birželio metinės. Panaudokime ir šią progą reikalauti mūsų kraštui laisvės. Apeliuokime į laisvojo pasaulio sąžinę, priminkime jam dar sykį su visu akivaizdumu tikrąjį bolševikų veidą. Minėdami šį skaudų mums įvykį, išeikime viešumon, kreipkimės rezoliucijomis į valstybių vyrus, parlamentarus, viešojo gyvenimo atstovus. Užkirskime kelią melagingai bolševikų propagandai, rašykime į spaudą, veikime viešą demokratinių kraštų nusistatymą. Reikalaukime, kad per būsimąsias su Sovietais konferencijas laisvųjų kraštų atstovai paliktų ištikimi laisvės ir humanizmo principams. Tebūna baisiojo birželio įvykiai ir mūsų [illegible] Vakarams. Iškilmingai su pridėramu susitelkimu minėdami sovietinio režimo aukas, parodykime pasauliui, kad už geležinės uždangos nėra nei taikos, nei laisvės. Įtikinkime demokratinių kraštų visuomenę, kad tik pavergtųjų tautų išlaisvinimas, tik sovietinio imperializmo sutramdymas, bet ne nuolaidos gali užtikrinti žmonijai ramų ir kūrybingą gyvenimą.

Tegyvuoja Laisva ir Nepriklausoma Lietuva!

Vyriausiojo Lietuvos
Išlaisvinimo Komiteto
Vykdomoji Taryba

DIDŽIOJI LIETUVIŲ ŠVENTĖ PRIE NIAGAROS KRIOKLIO

NIAGARA FALLS, Ont., Kanada. — Antroji metinė šventė, kurią ruošia lietuvių parapija, vadovaujama Tėvų Pranciškonų, įvyks liepos mėn. 2 ir 3 dd., visai netoli nuo Niagaros krioklio.

Oficialus šventės atidarymas įvyks liepos 2 d., šeštadienį, 2 val. popiet. Nuo tos valandos gros muzika ir skambės lietuviškos dainos, pasitinkant atvykstančius svečius. Vieta graži su visais moderniškais patogumais, jei būtų dideli karščiai, tai bus galima rasti atsigavimą po medeliais miškelio prieglobstyje; jei per nelaimę lietus, tai erdvioje salėje, kur vakare vyks pasilinksminimas.

Šeštadienio vakare 6 val. statomas scenoje gražus vaidinimas, Čiurlionienės "Kuprotas Oželis". Tai nepaprastai nuotaikingas ir linksmas Lietuvos gyvenimo vaizdelis su dainomis ir kupletais. Grimuotoju ir scenos tvarkytoju pakviestas p. J. Jegėla iš Toronto.

Po vaidinimo seks pasilinksminimas grojant geram orkestrui. Veiks turtingas bufetas su skaniais valgiais ir gėrimais.

Sekmadienis, liepos 3 d.

Esant gražiam orui viskas vyks Bieliūnų ūkyje, apsuptam miško, prie upelio. Tai tikra oazė, maloniausia vieta praleisti karštą vasaros dieną. Čia po atviru dangumi 11 val. ryto iškilmingos pamaldos į Švč. Dievo Motiną Mariją, giedant chorui. Pamokslą pasakys Tėvas Juvenalis Liauba, O.F.M.

Nuo 1 val. iki 2 val. vaikučių programėlė su žaidimais ir dainomis. 3 val. paskaita ir meninė programos dalis, kurią išpildys muz. P. Sako vadovaujamas choras, atvykęs iš New Yorko.

Toliau seks lietuviškas kermošius su riestainiais, "baronkomis", grojant orkestrui nuo 4 val.

Šventė įvyks ir lietui lyjant, bet tada jau šeštadienio vakaro salėje.

Pelnas skiriamas Švč. Marijos Angelų Karalienės koplyčiai įrengti.

K. B. M.

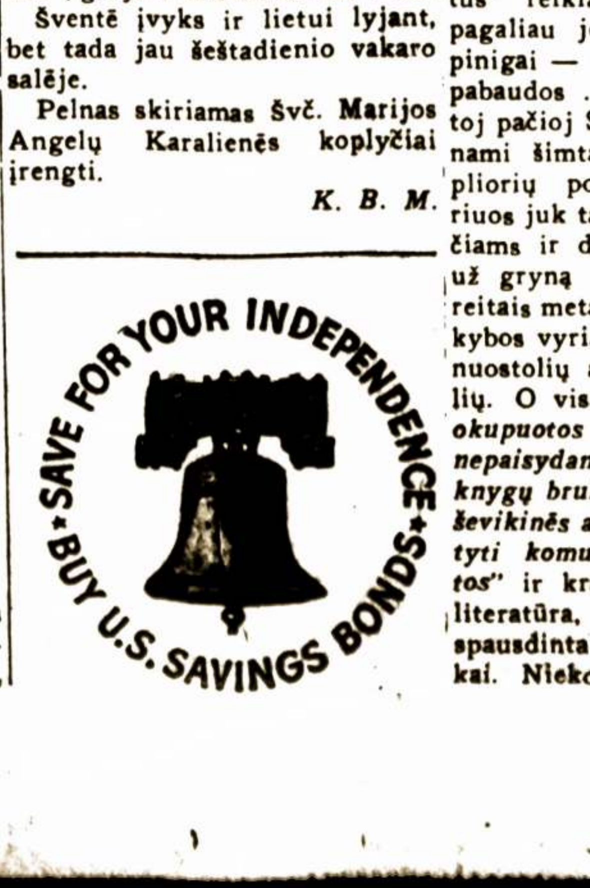

Pavergtoje Lietuvoje

Lietuviai Kratosi Politine Literatūra

Lietuva—viena iš jaunesniųjų ir dar kaip reikiant "neperauklėtų" respublikų. Tad visasąjunginis TSRS komunistų partijos centro komitetas Maskvoje jau nuo pat antrosios Lietuvos okupacijos 1944 m. pradžios pradėjo Lietuvai, kaip ir kitoms dviem Pabaltijo respublikoms, skirti nepaprastai didelį politinės literatūros kiekį. Jau 1946 m. Vilniuje buvo sudaryta speciali vertėjų grupė, turinti šimtus knygų ir brošiūrų greičiausiu laiku iš rusų kalbos išversti į lietuvių kalbą. Tai vertėjų grupei, šiuo metu veikiančiai Vilniuje, vadovauja A. Venclova. *Rusų politinių knygų Maskvos partijos centro bibliotekos sąjunginių respublikų skyrius kasmet pasiunčia į Lietuvą šimtais tūkstančių.* Kasmet auga taip pat rusiškai išleistų ir Lietuvon siunčiamų "politgramotos" leidinių kiekis. Visą tą milžinišką politinių leidinių kiekį, pagamintą Maskvoje ir Lietuvoje, LTSR Knygų Prekybos vyriausioji valdyba ir knygų kontoros rajonuose turi norėdamos nenorėdamos įpiršti kolūkiečiams, darbininkams ir vadinamiems "darbo inteligentams".

Gali kilti klausimas, kas už tas jau "antisovietines" knygas užmokės? Gal jas gabenti atgal Maskvon? Ne, taip gerai Sovietų Sąjungoje nėra: *už visas tas nuo 1945 m. užsigulėjusias, supuvusias, apgadintas ir neparduotas knygas turi užmokėti Lietuva.* Ir tai užmokėti net už [illegible] Berijos 1941 m.-1953 m. išleistas prahaibas. Mamajavas savo 1955. III. 14 "raporte" Augščiausios Tarybos prezidiumui Vilniuje sako: "Jūs turite suprasti, kad 1944 metais TSRS visasąjunginė Knygų Prekybos valdyba nurašė į nuostolius daugiau kaip 2 milijardus rublių—už užsigulėjusias, sugedusias ir laiku neparduotas knygas. Sąjunginėse respubilkose valstybės nuostoliai siekė 1 milijardą 150 tūkstančių rublių. Lietuvoje miestų sandėliuose paliko supuvusių, apgadintų ir neparduotų, taip pat lig laiku nelikviduotų "vrednų" Berijos knygų už 10 milijonų rublių. Už parduotas knygas Lieuva liko skolinga Sovietų Sąjungai 8,800,-000 rublių. Už laiku negrąžintus ir nutęstus kreditus LTSR buvo nubausta 6 milijonais baudos. Sugedusių ir užsigulėjusių nuostolių suma Lietuvoje siekia apie 5 milijonus rublių. Viską suėmus draugėn, *TSRS valstybiniam bankui LTSR yra skolinga už knygas kartu su pabaudomis už kreditų laiku negrąžinimą iš viso29 milijonus.* Jei ši suma nebus laiku sumokėta iki 1955 m. pirmojo kvartalo valstybiniam bankui—prisidės dar naujų pabaudų."

Štai kaip išrodo tikrovėje knygų "prekyba" su Sov. Sąjunga: Lietuvai Maskva skiria tam tikrą knygų "normą", kurią ji turi nusipirkti už grynus pinigus. Jei trūksta lėšų—sovietinis valstybinis bankas duoda trumpalaikį kreditą. Bet už tuos "kreditus" reikia riebiai atsilyginti, pagaliau jei laiku negrąžinami pinigai — skiriamos milijoninės pabaudos . . . Maža to, juk ir toj pačioj Sov. Lietuvoj spausdinami šimtai tūkstančių egzempliorių politinių veikalų, kuriuos juk taip pat reikia kolūkiečiams ir darbininkams parduoti už gryną pinigą. Kaip tik pereitais metais LTSR Knygų Prekybos vyriausioji valdyba turėjo nuostolių apie 5 milijonus rublių. O visa tai tik rodo, kad *okupuotos Lietuvos gyventojai, nepaisydami visokio spaudimo, knygų brukimo prievarta ir bolševikinės agitacijos, nenori skaityti komunistinės "politgramotos"* ir kratosi visokia politine literatūra, vis tiek, ar ji būtų spausdinta rusiškai, ar lietuviškai. Nieko čia nepajėgia padaryti nei šimtai "knygų vitrinų", nei tūkstančiai komunistinių "knygnešių" kolūkiuose. O jei jau kas priverstas ir "savanoriškai" nusiperka, tai pirmiausia išmėgina popieriaus tinkamumą susisukdamas machorkos "bankrutkę". Šiaip įvairias technines knygas, ūkio vadovėlius, kai kada "romanus" žmonės perka daugiau, negu jiems reikia—kad būtų atlikta "pirkimo norma" . . .

Lenkijon Siųsti N.C.F.E. Balionai su Swiatlo Brošiūra pasiekė Lietuvą

1955 m. kovo 11 d. LTSR teritorijoje buvo sugauti Laisvosios Europos Komiteto iš Vakarinės Europos pasiųsti Lenkijon balionai su buv. lenkų saugumo žymaus valdininko J. Swiatlo sensacingais pasakojimais, atspaustais brošiūros pavidalu ir atidengiančiais lenkų žvalgybos užkulisius. Brošiurėlės buvo sugautos Kretingos ir Širvintų rajonuose. Iš kitų rajonų duomenys laukiami. Kretingoje apie sugautus balionus agitatorių brigadą įspėjo kultūrinės-švietimo propagandos vedėjas Vališauskas, artimas įvairių įstaigų bendradarbis. Kiti jį taria esant lenkų kilmės. Širvintuose, spėjama, porą balionų surado kolchozininkai. Paskum pasklido gandai apie "amerikiečių parašutininkus". Milicija ir DOSAAF daliniai ištisas savaites laiko medžiojo balionus pievose ir miškuose.

Iš Kretingos ir Širvintų buvo pranešta apie nepaprastą sovietinių karinių lėktuvų judėjimą Lenkijos ir Rytprūsių ruože.

Elta

PRANEŠIMAS APIE JAV LB TARYBOS POSĖDĮ

Turiu garbę pranešti, kad JAV LB Laikinasis Organizacinis Komitetas, pasirėmęs Laik. JAV LB įstatų 90 str., nutarė:

a) *JAV LB Tarybos posėdį kviesti 1955 m.* liepos m. 2-4 dd. New Yorke; posėdis vyks Baltic Freedom House, 131 E. 70 St., ir prasidės VII. 2 d. nuo 11 val.

Šiame Tarybos posėdyje Laikinojo Organizacinio Komiteto nariai, atitinkamai Laik JAV LB įstatų 91 str. tvarka, dalyvaus sprendžiamuoju balsu.

Posėdis bus teisėtas, kai jame dalyvaus ne mažiau kaip pusė visų jame sprendžiamuoju balsu dalyvauti teisę turinčių. Kitu atveju posėdžio teisėtumas remsis Laik. JAV LB įstatų 41 str. antrosios dalies sąlygomis.

Informacijai turiu paaiškinti, kad dėl lėšų stokos posėdžio dalyviams kelionės išlaidos jokiu atveju negalėtų būti apmokamos iš JAV LB centro kasos

Jei šio posėdžio dalyviai turėtų kokių pasiūlymų posėdžio darbotvarkei papildyti, labai maloniai prašomi savo pasiūlymus galimai greičiau pranešti. LOKo posėdis įvyks birželio 25 d. ir jame galėtų būti posėdžio darbotvarkė atitinkamai papildyta.

Detalizuotas darbotvarkės paskirstymas ir posėdžio reguliamino projektas bus pateikti dar prieš Tarybos posėdį.

Maloniai kviečiu visus JAV LB Tarybos ir Laikinojo Organizacinio Komiteto narius šiame posėdyje dalyvauti.

Prel. J. Balkūnas,
JAV Lietuvių Bendruomenės
Laikinojo Organizacinio K-to
Pirmininkas

Grįžę iš Sovietų Sąjungos buvusieji austrai karo belaisviai papasakojo, kad Potmos stovykloje, į pietryčius nuo Maskvos, yra nemaža Santarvininkų ir vokiečių karo belaisvių. Palyginti, gana didelis britų ir amerikiečių karo belaisvių skaičius yra laikomas dar Sovietų Sąjungos viduje.

"GARSAS"

OFICIALUS LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE ORGANAS

LITHUANIAN WEEKLY, published by Lithuanian R. C. Alliance of America

Išeina ketvirtadieniais. Redaguoja Matas Zujus

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Penna.

Raštus (straipsnius ir korespondencijas) redakcija taiso savo nuožiūra. Nespausdintus raštus grąžina tik paliems autoriams prašant.

LIETUVIŠKOSIOS SPAUDOS DRAUDIMĄ PRISIMINUS

Visi žinome, o buvo apie tai jau ir kalbėta, kad bolševizmas į Lietuvą atėjo iš Rusijos. Ir ne tik bolševizmas. Iš Rusijos ir daugiau piktų darbų yra atėję, pavyzdžiui, spaudos draudimas. Tačiau ne pro šalį bus ir šiemet apie tai pakalbėjus.

Devynioliktajame šimtmetyje rusų carų valdžia visu savo padūkimu prispaudė Lietuvą. Pagaliau užsimanė surusinti ir supravoslavinti. Tą darbą griežčiausiai varė labai žiaurus Vilniaus generalgubernatorius Muravjovas, žmonių korikų pramintas dėl to, kad jo įsakymu korė lietuvius, besidarbuojančius savo tautos labui. To Muravjovo buvo uždraustos Lietuvoje ir parapijinės mokyklos, kurių ypatingai daug buvo pristeigta vyskupo Valančiaus laikais. Taip prasidėjo švietimo trukdymas. O šviestis žmonės norėjo, dėl to prasidėjo slaptas namie mokymas, kuris taip pat buvo griežtai draudžiamas.

Pagaliau Muravjovas-korikas sumanė ir knygas surusinti. Jis įsakė pakeisti lietuvių vartojamąsias lotynų abėcėlės raides rusiškomis. Tuo būdu jis manė įpratinti lietuvius į rusišką raštą. Tačiau rusiškosios raidės netinka reikšti lietuviškiems žodžiams, dėl to lietuviai jų nepriėmė. Tada Muravjovas ėmė [illegible] lietuviškas knygas. O jo [illegible]nis Kaufmanas 1865 metais rugsėjo 6 dieną išleido įsakymą, kuriuo visai uždraudė lietuviškas knygas lotynų raidėmis spausdinti ir platinti.

Tas barbariškas įsakymas griežčiausiai ir buvo vykdomas per ištisus beveik 40 metų. Lietuvių veikėjai, žinoma, nesiliovė knygas leidę, tik spausdino jas daugiausia Prūsuose, Tilžėje, o žmonės nesiliovė skaitę. Ir visi buvo griežčiausiai persekiojami: ir rašytojai, ir leidėjai, ir knygnešiai, ir patys skaitytojai. Ką nutverdavo, smarkiai bausdavo kalėjimu ir ištrėmimu į Sibirą, kur ir dabar daugybė mūsų brolių kankinami tų pačių rusų, tiktai ne carinės, o bolševikinės valdžios pastatytų.

Tas lietuvių kultūros ir Lietuvos pažangumo trukdymas tęsėsi be maža ko 40 metų. Pamanykime tiktai, kokia skriauda padaryta lietuvių tautai per 40 metų! Neveltui dėl to tada vyskupas Antanas Baranauskas piktinosi rusų valdžia:

> Anei rašto, anei druko
> mums turėt neduoda.
> Tegu, sako, bus Lietuva
> ir tamsi, ir juoda.

Toliau Baranauskas griežtai pasisakė prieš tokią nežmonišką dvasios priespaudą:

> Kad tu, gude, nesulauktum—
> netaip, kaip tu nori,
> bus, kaip Dievas duos, ne tavo
> priesakai nedori.

Tada jau niekur kitur tokių suvaržymų nebuvo, ir pasaulis sparčiai žengė į didžiuosius žmogaus laimėjimus. Lietuviai veikėjai žinojo, kas darosi pasaulyje, ir žadino savo tautą iš visų galių. Pagaliau ir rusų caras [illegible] spaudos [illegible] lietuvių [illegible] vosiavėti, o tik dar labiau skatino nekęsti rusų valdžios ir rusiškumo. 1904 metais gegužės 7 dienos dekretu caras panaikino lietuviškos spaudos draudimą.

Ar dabar Lietuva turi spaudos laisvę? Ne. Išeina lietuvių kalba daug laikraščių ir knygų, tiktai tokių, kokių nori komunistų partija, bet ne kokių nori Lietuva ir lietuviai. Tačiau, anot Baranausko:

> Nebus, gude, kaip tu nori!..

SOVIETAI DAR NEPRIAUGO PRIE LIETUVOS STEIGIAMOJO SEIMO DEMOKRATIJOS

Lietuvos Valstybės Taryba, paskelbusi Lietuvos Nepriklausomybės Aktą, nebuvo gyventojų rinkta institucija, nors ji tada ir pildė ir atstovavo tautos valią. Valstybės Taryboje buvo įvairių srovių atstovai, bet ne rinkimais jon pasiųsti.

Steigiamasis Seimas, susirinkęs pirmojo posėdžio 1920 metais gegužės 15 dieną, taigi prieš 35 metus, buvo pirmasis demokratiškai rinktas Lietuvos parlamentas.

Tada visuotiniu, lygiu ir slaptu balsavimu buvo išrinkta 112 atstovų. Šiuos pirmuosius rinkimus laimėjo krikščionių demokratų blokas, gavęs 59 atstovus. Be to, įėjo į Steigiamąjį Seimą 28 valstiečiai liaudininkai, 12 socialdemokratų, 7 žydai, 3 lenkai, 1 vokietis ir 2 nepartiniai.

Nepaisant to, kad seimo rinkimus laimėjo krikščionių demokratų blokas, vyriausybė vis dėlto buvo sudaryta koalicinė, tuo ypač pabrėžiant demokratinį valdžios pobūdį.

O Sovietų Sąjunga per visus 35 metus dar nepriaugo prie demokratijos. Viena maža saujelė Kremliaus diktatorių laiko vergijoje ne tik rusų, bet ir visą eilę svetimų tautų.

Buvę Lietuvos Steigiamojo Seimo atstovai, kurie dar yra gyvi ir gyvena tremtyje, išleido į viso pasaulio parlamentus atsišaukimą, raginantį nesiduoti Maskvos suklaidinamiems ir susirūpinti Lietuvos ir kitų pavergtųjų tautų išlaisvinimu. Tie Lietuvos Steigiamojo Seimo nariai yra gyvi Lietuvos pavergimo liudininkai, prabilę į pasaulio tautų sąžinę, kad Lietuvai reikia grąžinti laisvę.

Steigiamojo Seimo pirmininkas tada pradėjo eiti kartu ir Respublikos prezidento pareigas. Tai buvo Aleksandras Stulginskis. Sovietai jį pirmosios okupacijos metu suėmė ir ištrėmą į Sibirą, kaip ištrėmė eilę kitų Steigiamojo Seimo narių. Nepatinka bolševikams demokratinių, žmonių rinktų seimų nariai, kaip nepatiko jiems visa demokratinė Lietuva.

Tačiau po tamsos ir priespaudos metų Lietuva ir vėl susilauks naujos gegužės 15 dienos ir naujo, jau laisvo seimo. Jo sudėtis galbūt bus jau kiek kitokia, kaip ano Steigiamojo Seimo, bet pagrindinis būsimojo Seimo siekis bus tas pats, kaip prieš 35 metus: Laisva, nepriklausoma Lietuvos valstybė, kurioje visiems lietuviams bus gera gyventi, laisviems nuo NKVD trėmimų į Sibirą, kolchozų ir kitų bolševikinės vergijos požymių.

CLEVELAND, Ohio.—Birželio 3-čią keturi banditai apiplėšė Cleveland Trust Co. banką išnešdami 50,000 dolerių.

APIE BERNARDĄ BRAZDŽIONĮ

APIE BERNARDĄ Brazdžionį. Bernardas Brazdžionis kilimo —vabalninkietis, gimęs 1907 metais vasario 2 dieną. Iki pirmojo pasaulinio karo gyveno Jungtinėse Amerikos Valstybėse, čia gyvena ir dabar, po antrojo pasaulinio karo.

Brazdžionis gimnaziją ėjo Biržuose, paskui Vytauto Didžiojo Universitete studijavo literatūrą ir pedagogiką. Buvo kelių žurnalų redaktorius, "Sakalo" leidyklos grožinės literatūros redaktorius, paskiausiai—Maironio Literatūros Muzėjaus vedėjas.

Jo pirmieji eilėraščiai pasirodė periodinėje spaudoje 1924 m. Knygomis yra išleidęs: Baltosios dienos (1926), Amžinas Žydas (1931), Krintančios žvaigždės (1934), Ženklai ir stebūklai (1936 m. gavę "Sakalo" literatūros premiją), Kunigaikščių miestas (1938 m. gavęs valstybinę literatūros premiją). Per pasaulį keliauja žmogus—rinktiniai eilėraščiai; okupacijos metais slaptai išleistas—Iš sudužusio laivo, Šaukiu aš tautą, Viešpaties žingsniai; tremtyje išleisti—Svetimi kalnai (1945 m., gavę Švietimo Valdybos literatūros premiją), Šiaurės pašvaistė (1947), Didžioji Kryžkelė (1954), gavusi Rašytojų Draugijos premiją. Išleista eilė Brazdžionio eilėraščių vaikams. Be to, visą laiką rašė ir teberašo periodinėje spaudoje.

Bernardas Brazdžionis—simbolistinės krypties poetas. Literatūros istorikas Pranas Naujokaitis taip rašo apie jo kūrybą:

"Pagrindinis jo kūrybos bruožas yra žmogaus kelionė per pasaulį į savo galutinį tikslą, į Dievybę. Keičiasi laikai, bėga amžiai, įvairiuose žemės kraštuose plazda ir verda įvairus gyvenimas, o visur reiškiasi tas pats neramios širdies ir laimės ištroškęs žmogus:

> Baltas, baltas, kaip vyšnios
> viršūnė,
> žydro veido, kaip žydras
> dangus,
> kaip vėlė, kaip vėlė nemarūnė,
> per pasaulį keliauja žmogus."

Brazdžionis ne tik filosofines mintis reiškiąs poetas, bet ir jautrus kasdienio gyvenimo dainius, gilus patriotas.

Brazdžionis taip pat yra ir vienas stipriausių vaikų poezijos kūrėjų, plačiai žinomas Vytės Nemunėlio vardu. Anot to paties Prano Naujokaičio, "Kiek kitoje savo lyrikoje jis (Brazdžionis) yra sunkus ir rūščios minties reiškėjas, sudėtingos formos poetas, tiek vaikų literatūroje jis visiškai nusileidžia iki vaikų psichologijos nesudėtingumo ir vaikiško naivumo ir prabyla vaiko sielą pagaunančiais žodžiais". Prisiminkime tiktai jo poemą "Meškiukas Rudnosiukas"—kokį didelį pasisekimą ji turėjo Lietuvoje! Neseniai Amerikoje naujai išleista, iš naujo žavi mūsų vaikus.

Bernardas Brazdžionis populiarus buvo pasidaręs Lietuvoje, toks jis liko ir tremtyje. Per tautinius minėjimus ir kitomis progomis jo poezija gausiai deklamuojama.

1831 SUKILIMO VERPETUOSE

Valstiečiams sukilus prieš maskolius, netrukus jų pavyzdžiu pasekė bajorai. Pirmieji sukiliman įsijungė Raseinių bajorai ir 1831 metų kovo 25 dieną pasirašė sukilimo aktą. Tą pačią dieną 50 raitelių, 100 pėsčiųjų [illegible] ir 400 valstiečių užėmė Raseinius.

Pavykęs raseiniškių žygis sukėlė krašte didelį entuziazmą. Sujudo, subruzdo bajorai visose apylinkėse, kur tik buvo mažesnės maskolių įgulos, jas išvaikė ir nuginklavo. Labai greit sukilėlių rankose atsidūrė kuone visa Lietuva. Rusai laikėsi tik Vilniuje ir Kaune. Sutelkę savo jėgas, sukilėliai žygiavo į Vilnių, tačiau maskoliai įstengė juos nuo Vilniaus atmušti. Toliau sukilėliams jau nebesisekė. Jiems labai stigo ginklų. Jų buvo užpirkta Anglijoje ir laivais turėjo būti atgabenti į Palangą. Rusai, patyrę apie šį ginklų transportą, sutraukė į pajūrį stiprius kariuomenės būrius. Kad ir kaip sukilėliai stengėsi, prie Palangos prasimušti jiems nepavyko ir ginklai į jų rankas nepateko.

Sulaukę pastiprinimų, maskoliai perėjo visame krašte į ofenzyvą. Sukilėliai buvo per silpni, kad būtų galėję ilgesnį laiką sėkmingai maskolių kariuomenei priešintis, ir netrukus jie buvo visai išblaškyti. Tie, kurie nepateko maskolių nelaisvėn, išsislapstė miškuose.

Netrukus į Lietuvą atvyko lenkų generolas Gelgaudas su kariuomenės būriu. Tačiau atvyko pavėluotai, nes maskoliai taip pat nesnaudė ir visą laiką gabeno į Lietuvą iš Rusijos naujus kariuomenės pulkus. Nors Gelgaudo kariuomenės gretos gausiai papildė iš miškų išėjusiais lietuviais sukilėliais, bet kai jis su visomis savo pajėgomis puolė Vilnių, Vilniaus paimti nebeįstengė. Netekęs 2,000 žmonių, Gelgaudas pasitraukė į Raseinius. Rusai tuo tarpu atsiėmė Ukmergę, Jonavą, Šiaulius. Šie nepasisekimai visai numušė sukilėlių nuotaiką. Sukilėlių vadams susirinkus Kuršėnuose aptarti savo tolimesnius planus, pasireiškė vadų nuomonių skirtumai dar daugiau padėtį sunkino.

Po ilgų ginčų ir derybų, negalėdami prieiti susitarimo dėl bendros akcijos, generolai galiausiai apsisprendė savo jėgas perskirti. Praktiškai tai reiškė sukilimo galą, nes vėlesni paskirų generolų žygiai didesnės įtakos krašto likimui jau nebeturėjo. Generolų Chlopovskio ir Rohlando būriai, padėję ginklus, perėjo į Prūsiją. Kiek ilgiau Lietuvoje laikėsi generolo Dembinskio rinktinė, bet matydamas nieko nepasieksiąs, jis patraukė atgal į Lenkiją ir po sunkaus žygio pasiekė Varšuvą. Pavienius Lietuvoje besislapstančius sukilėlius rusai netrukus sugaudė. Ilgai dar po Lietuvą siautėjo baudžiamieji maskolių daliniai, ugnimi ir kardu keršydami už savo laisvę kovojusiai lietuvių tautai.

Tiek daug vilčių mūsų tautoje sužadinęs sukilimas neatnešė išsiilgtos laisvės. Nepasisekė jis ne vien dėl karinių pajėgų, kurias maskoliai metė prieš sukilėlius, persvaros, bet svarbiausia dėl nepakankamo sukilėlių pasiruošimo ir nesuderinto jų veikimo: bajorai juk įsijungė kovon tik tada, kai kiek anksčiau sukilę valstiečiai maskolių buvo jau dalinai apmalšinti. Nebuvo ir tvirtos rankos, kuri būtų galėjusi tinkamai sukilimui vadovauti. Kalta buvo ir tarp generolų bei pačių bajorų vėliau pasireiškusi nesantaika, kuri galų gale privedė prie to, kad generolai su savo rinktinėmis išsiskirstė kas sau.

Tačiau, kad ir labai brangia kraujo kaina lietuviai turėjo savo klaidas ir nepasisekimus apmokėti, laisvės troškimas lietuvių širdyse degė kaip degęs.

BIRŽELIO KETURIOLIKTOJI

> O kas ten paskutiniam, varomam į tremtį,
> Palydint pamojuos, jei tuščias liko namas,
> Langai be žiburių—kur žvilgsniui atsiremti?
> Jau niekas neįžiebs lemputės čia sutemus . . .
>
> Tik vienišas, gal būt, stovės prie kelio uosis,
> Ir liūdys, kad kadais žydėjo čia sodyba . . .
> O, tėviške, kam tu šiandieną pasiguosi,
> Ir kas prieis kančios tavosios ribą?
>
> Prieš tai kuo mums buvai, birželi?
> Dainom ir vėliavom mūs miestų gatvės tvino.
> Žaliavo Lietuva, kaip rugio varpos žalios,
> Žydėjo Lietuva, kaip melsvas žiedas lino.
>
> Bet žvelgė iš rytų kaimyno godžios akys—
> Ir kylančios šalies laukais, keliais, alėjom,
> Nusitiesė kančios, mirties ir kraujo takas . . .
> Ir kas juos besurinks, kur tuo taku išėjo?
>
> Ir todėl ši diena, tokia liūdna mums tapus,
> Teuždega visus vienu didžiuoju ryžtu:
> Už Lietuvą, šiaurės lelijos žiedą kvapų,
> Aukotis ir kovot, kad laisvės dienos grįžtų!

D. Mickutė-Mitkienė

PARTIZANO MOTINAI

> Žalsvo šilko gijos driekiasi miškuose
> Šlaituos baltažiedžiai barsto lapelius.
> Veltui, motinėle, pamiškė žvalgaisi
> Su žibuoklių puokšte, sūnus neateis.
>
> Tavo lėpūnelio garbaną šilkinę,
> Plačiašakės eglės taršo įkyriai.
> Jo rankoje plienas—ilgesys krūtinėj;
> Jo mintys nuklysta kūdikio keliais:
>
> Pabučiuok, mamyte, padainuok lopšinę
> Nejučiomis kalba jo lūpų šipsnys.
> Pabudėk prie kryžiaus maldoj už Tėvynę,
> Gal niūria padange debesys nuslys.
>
> Po kovos lemtingos pašvaistėms išblėsus
> Laisvės Varpo aidui banguojant laukais.
> Pamiškė dairykis, vasarai atvėsus,
> Takeliu, per lauką, sūnus vėl pareis.

Pranė Tekutienė

VOKIEČIAI BĖGA IŠ KOMUNISTŲ ROJAUS

BERLINAS.—Gegužės 31-mą paskelbta, kad gegužės mėnesį net 4,000 vokiečių iš rytinės zonos perbėgę į vakarinį Berliną. Daugumą pabėgėlių sudaro jaunuoliai, kurie nenori tarnauti komunistų militarinėse jėgose. Iš viso gegužės mėnesį iš rytinės Vokietijos į vakarinę perbėgo 12,740 asmenų.

Vokiečių pabėgėlių laikraštis "Volksbote", š. m. balandžio 30 d. numeryje rašydamas apie nuolatinį žmonių kaitaliojimą "sovietinėje tėvynėje", pažymi, kad "po užraktu" laikomų Sovietų Sąjungoje "nelaisvių piliečių" skaičius siekia apie 25 milijonus.

VIENNA.—Gegužės 31-mą nugirstas Pragos radio pranešimas, kad čekoslovakų autoritetai suėmę 13 amerikiečių šnipų. Būk jie atvykę iš vakarinės Vokietijos apsirūpinę ginklais, mikrofilminiais aparatais ir radio transmitteriais.

UNIONTOWN, Pa.—Gegužės 31-mą vieno motoro Cessna lėktuvo nelaimėje žuvo keturi asmenys. Jie grįžo namo iš Indianapolio, kur buvo nuvykę žiūrėti automobilių rungtynių.

Katalikų Akcija

Veda: VINCAS JURONIS

NEKALTAI MARIJOS ŠIRDŽIAI PASIAUKOJIMAS

(Mintys Tragiškai Birželio Dienai)

Amerikos Lietuvių Katalikų Kongresas, spalio 10 d. 1954 m., Šv. Jono katedroje, Cleveland, Ohio, paaukojo save, Amerikos lietuvius ir visą tautą Nekalčiausiai Marijos Širdžiai. Vietos arkivyskupo ir lietuvių dvasiškių akivaizdoje, dalyvaujant tūkstantinei miniai katalikų, Kongresas iškilmingai pasižadėjo platinti Jos garbę, jai pavesti visas parapijas, vienuolynus, mokyklas bei įstaigas ir visas lietuviškas šeimas.

Kam šis pavedimas? Kam aukotis Marijos Širdžiai? Todėl, kad Švč. Mergelė Marija pati to prašė ir paketino už mus melstis, už taiką, už laisves žmonijai.

Dar pirmojo karo metu, 1917 m., kada Rusijoje įvyko perversmas, suareštuotas caras, artėjo bolševizmas, Marija Fatimoje šešis kartus apsireiškė trims vaikučiams įspėdama pasaulį dėl komunizmo ir dar didesnio karo ir jo baisių pasekmių. Ji šaukė žmones į atgailą, skatino vengti nuodėmių, kalbėti kasdien rožančių, bendrai melstis, aukotis ir pasivesti Nekaltajai Marijos Širdžiai.

Dabar po įvykusių faktų, 38 metų komunizmo žiauraus siautimo Rusijoje ir kitur, po antrojo didžiojo karo su 30 milijonų aukomis, išnykus net 7 tautoms, neišpasakytų persekiojimų įvairiuose pasaulio kraštuose, niekados nelauktų kančių ir suvaržymų milijonams žmonių, išvežtų į vergų stovyklas ar išbarstytų tremtyje, dabar suprantame ir tikime, kad Jos apsireiškimai Fatimoje buvo tikri ir Jos pranašavimai įvyko.

Todėl laikas susiprasti ir atkreipti dėmesį į Marijos žodį Fatimoje. Ko Ji prašė? Ko Ji laukia iš žmonių?

Jau per antrąjį apsireiškimą Švč. Mergelė primena vaikučiams reikalą aukotis už žmonių nuodėmes, kuriomis įžeidžiama Jos Nekalčiausioji Širdis. Ji atskleidžia tuomet erškėčiais apgaubtą širdį. Vaikučiai, nors niekeno neįspėti, supranta, kad tai Marijos Širdis. Per trečiąjį apsireiškimą Švč. Mergelė dar aiškiau pabrėžia Nekalčiausios Širdies garbinimo reikalą. Ji paragina įsivesti pirmuosius mėnesių šeštadienius su permaldavimo Komunija ir visa eile kitų pratimų. Ji paskatina aukotis Nekalčiausiąjai Širdžiai.

Vaikučiai nuo pirmųjų dienų yra uolūs Marijos Širdies garbintojai. Tuo ypač pasižymi mažoji Jacinta. Prieš mirtį ji pareiškė Liucijai: "Netrukus aš eisiu į rojų. Tu gi paliksi dar čia skelbti žmonėms, jog Išganytojas nori įvesti Nekalčiausios Marijos Širdies garbinimą. Kai turėsi apie tai kalbėti, nebijok, bet nurodyk visas malones, kurias Išganytojas suteikė per Nekalčiausiąją Marijos Širdį. Pasakyk, jog Jėzus nori, kad kartu su Jo Širdimi būtų garbinama ir Nekalčiausioji Marijos Širdis ir kad žmonės šią Širdį maldautų taikos."

1925 metų gruodžio 10 dieną Švč. Mergelė, apsireiškusi Liucijai, parodo vėl erškėčiais apgaubtą Širdį ir sako: "Mano dukra, štai Širdis, kurią nedėkingi žmonės kasdien skaudžiai įžeidžia. Bent tuo paguosk mane. Aš pažadu mirties valandoje suteikti reikiamų malonių tiems, kurie pirmaisiais penkių mėnesių šeštadieniais atliks išpažintį, priims permaldavimo Komuniją, kalbės kasdien rožančių ir bent 15 minučių mąstys jo paslaptis."

Po dviejų mėnesių, vasario 15 dieną (1926) Kūdikėlis Jėzus, apsireiškęs Liucijai, paskatina ją plėsti Nekalčiausios Širdies garbę.

1942 metų spalio 31 dieną, baigiantis 25 metų sukaktuvių iškilmėms, Šv. Tėvas savo maldoje per radiją iš Vatikano Nekalčiausiai Marijos Širdžiai pavedė visą žmoniją, ypač išvardina Rusiją. Šį pavedimą Jo Šventenybė pakartojo tųjų pat metų gruodžio 8 dieną Šv. Petro bazilikoje.

Jau daug valstybių pasiaukojo Marijos Širdžiai. 1951 metais gegužės 13 d. ištrėmime esą Lietuvos vyskupai, susirinkę į Lietuvių Kolegijos Romoje koplyčią, paaukojo Lietuvą ir visame pasaulyje išblaškytus lietuvius Nekalčiausiai Marijos Širdžiai.

Mėlynosios Armijos lietuvių skyrius sumanė įsigyti Fatimos Nekaltos Marijos Širdies statulą Italijoje. Statula buvo Šv. Tėvo Pijaus XII sausio 5 d. šiais metais pašventinta. Ta proga popiežius pasakė J. E. vyskupui Vincentui Padolskiui: "Aš žinau labai gerai, kaip daug bandymų jūsų brangioji tėvynė turi pernešti. Mes nujaučiame, kaip labai persekiojami jūsų broliai kenčia; kaip be pasigailėjimo naikinami krikščioniški papročiai jūsų krašte. Todėl mes maldaujame Dievą visiems ištvermės: mūsų laiminimas jūsų kenčiančiai tėvynei: mes laiminame visus, kurie yra jums brangūs ir ypatingai tuos, kurie kenčia ar gimtame krašte, ar ištremti?" Tai pasakęs, ir statulą pašventinęs, Šv. Tėvas apkabino lietuvį vyskupą ir pasakė: "Jūsų asmenyje aš apkabinu visus Lietuvoje."

Su popiežiaus palaiminimu statula pradėjo kelionę po lietuvių vietoves po visą pasaulį. Keliaujanti Marija buvo iškilmingai sutikta Jungtinėse Amerikos Valstybėse vasario 28 d. Nekalto Prasidėjimo Seselių koplyčioje, Putnam, Conn. Tikimasi, kad ši statula aplankys 129 lietuvių parapijas, vienuolynus, mokyklas ir įstaigas, Amerikoje ir Kanadoje. Iš čia ji bus pasiųsta į kitas pasaulio dalis, kur lietuviai gyvena. Galiausiai ji grįš Romon, kur pasiliks Lietuvių Kolegijos koplyčioje, kol Lietuva nebus išlaisvinta.

Kai Lietuva atgaus nepriklausomybę, tuomet Marijos statula bus iškilmingoje eisenoje nunešta į vieną Marijos bažnyčių Lietuvos sostinėje Vilniuje amžinam prisiminimui lietuvių pasiaukojimo Jos Širdžiai visame pasaulyje laike komunistų okupacijos.

Mūsų dabartinis pasiaukojimas nėra pirmas tautos istorijoje. Juk 17 šimtmetyje, kai rusai ir švedai plėšė ir naikino Lietuvą, jos karalius Jonas Kazimieras balandžio 1 d. 1656 metais paaukojo save ir Lietuvą Nekalčiausiai Marijos Širdžiai ir paskelbė Jos globą visiems jo valdžioje esantiems kraštams.

MALDOS ŽYGIS TĘSIAMAS

Katalikų Federacijos centras pratęsė Katalikų Akcijos vaju ligi birželio 15 d. Bet aišku, jis turi būti tęsiamas visą vasarą, sakyčiau ligi spalių 13 d. kada Fatimoje suvažiuoja minios žmonių paminėti saulės stebūklą. Federacijos valdyba praneš ligi kol pratęsiamas vajus. Ypač šiemet, minint penkiolikos metų tragiškus birželio įvykius, reikia daugiau maldų, daugiau aukų. Kaip praneša kun. Augustinas Sabas, gegužės 13 d. buvo atlaikytos mišios Fatimoje ir meldėsi daugtūkstantinė minia už Lietuvą. Uždegta 900 žvakių. Mišios už Lietuvą galėtų būti kas tryliktą dieną iki spalių 13 d.

Federacijos pirmininkas p. Adolfas Damušis ragina ateitininkus dėtis į "Maldos ir Darbų Vajų." Jis rašo: "Šių metų pagrindiniu uždaviniu parinkome jaunimo lietuviškąjį švietimą ir katalikiškąjį auklėjimą. Lietuvaitės seserys mums ateina į talką. Jų talką jaunimo auklėjimo srityje ypatingai vertiname. Jaunimo lietuviškojo švietimo ir jų sielų formavimo darbas yra šventas ir taip pat įpareigojantis kiekvieną lietuvį kataliką."

Toliau jis kviečia: "Pirma, patiems įstoti į Federacijos rėmėjus, sumokant 2 dolerius, arba į garbės rėmėjus, sumokant 10 dolerių jaunimo programos vykdymo reikalams. Antra, susisiekti su savo vietovės ALRKF skyriaus valdyba ir padėti jai plačiu mastu telkti rėmėjus iš senųjų lietuvių, čia gimusiųjų bei naujai atvykusiųjų tarpo."

TRUMPAI

— Katalikų Istorijos komisija posėdžiavo Brooklyne gegužės 31 dieną.

— Kunigų Šelpimo Draugijos valdyba posėdžiavo Villa Joseph Marie, Newtown, Pa., birželio 3 dieną.

RAŠAU SENŲJŲ ŽODELIUS

Užrašė **MOTINA M. ALOYZA**, *o.s.f.*

KALBINU PRANĘ MARČIUKONIENĘ, 90 METŲ AMŽIAUS SENELĘ

"Sesuva, jei ši mano fotografija nebus gera, imsim kitą, kad viskas būtų kaip reikia. Matytai, kai aš gražiai apsirengiu, atrodau neprastai. Tada mūsų vargonininkas, Kazys Bazys, mane prie bažnyčios pamatęs ima rėkti: 'Va, va eina mūsų motka.' " Bekalbėdama atidarė spintelę ir parodė visą eilę sukabintų suknelių, kuriomis sako pasipuošia eidama į bažnyčią, arba į draugų laidotuves. "O mano draugės, visos jau guli," apgailestavo senelė. "Visi sako, aš gyvensiu 100 metų."

P. Marčiukonienės motina mirė Pittsburghe, turėdama 110 metų.

Senelė gyvena dviejuose kambariuose savame name, siauroj gatvelėj netoli Šv. Kazimiero bažnyčios, Pittsburgh. "Vakar viso kambario sienas su guma išgumavau. Man nereikia šluotos sienoms valyti." Ir čia senutė atsikėlė iš lovos, paėmė šluotą ir gyvai pademonstravo, kaip vakar viena kaimynė norėjo ją pamokyti sienas nuvalyti. "Su šluota—sarmata! . . ."

Kad ir sulaukus 90 metų amžiaus, P. Marčiukonienė dar giriasi beveik normaliu regėjimu ir girdėjimu. Tebeturi savus dantis. Tik širdis nesveika. "Nuryk vieną piliukę, reikia kitos," ji sako. Pati sau prirengė stalelį kada prieš porą savaičių reikėjo šauktis kunigo Paskutiniam Patepimui.

"Ar nebijai mirti, mama?"—aš jos paklausiau. "Kad bijotau, viena negyventau. Aš griešninkė, kaip ir visi, ale viską padariau ką Dievui prižadėjau. Kai aš komuniją priimu, sakau sau—'Dzieve, Dzieve, kokia aš turtinga—turiu bažnyčią, savo pastogę ir maisto. Dar noriu pagyventi, man čia taip gerai, o anapus grabo nežinau kaip bus . . . ' " Pridūriau, kad pas Dievą bus daug linksmiau. "O kai nueinu į bažnyčią," sako, "aš nestoviu prie durų. Kitados išklausydavau net trejas ir ketverias Mišias, o dabar po vienų ir einu pro duris verkdama, nebegaliu . . . Šią nedėlią visai nebuvau. Dzievuliau mano, varpai skamba, o aš guliu lovoj." Senelė maldingai sudėjusi rankas lingavo.

Pasisiūliau jai atnešti lietuviškų žurnaliukų pasiskaityti, bet ji prisipažino nemokanti skaityti—"Tik, Vardan Tėvo ir Sūnaus ir Šv. Dvasios," ir plačiu mastu persižegnojo. "Jau dabar ir Evangelija nebe ta pati," ji pastebėjo. "O kokia?," paklausiau. "Šiais laikais Evangelija nesiderina su Evangelija kantičkoje . . ."

"Ką nesuvalgau, misijonieriams pasiunčiu"

"O kaip cie vienuolynai gauna mano adresą?"—ji staigiai paklausė. "Sykį gavau net 12 laiškų į nedėlią. Nemoku skaitytie, tai pavartau, paverkiu."

"Mama, duok man tuos laiškus, o aš visiems tiems vienuolynams parašysiu ir paaiškinsiu, kad tu neraštinga, kad esi neturtinga ir paprašysiu, kad daugiau neberašytų," pasisiūliau.

"Ne, ne, tegul siunčia. Ko nesuvalgau, tai jiems pasiunčiu. Duktė atvažiuoja ir man paskaito. Kunigui Svirneliui į Indiją pasiunčiau $11.00, kad nusipirktų svarą ryžių." Ir papasakojo, kaip seniau Lietuvoj, pamačiusi kunigą iš baimės "iškaisdavo, išmirkdavo," o Amerikoj kunigai misionieriai, sako, man rašo ir branzalietus siunčia.

"Gal jums kavos, Sesute, arbatos, ar pieno? Atėjote sykį pas mane, tai turiu pavaišyt. Kaikada ir sūrio turiu . . ."

Persikėlėm iš miegamojo kambario į virtuvėlę. Vaišes gaminindama nebus gera, imsim kitą, kad viskas būtų kaip reikia. Matytai, kai aš gražiai apsirengiu, atrodau neprastai. Tada mūsų vargonininkas, Kazys Bazys, mane prie bažnyčios pamatęs ima rėkti: 'Va, va eina mūsų motka.' " Bekalbėdama atidarė spintelę ir parodė visą eilę sukabintų suknelių, kuriomis sako pasipuošia eidama į bažnyčią, arba į draugų laidotuves. "O mano draugės, visos jau guli," apgailestavo senelė. "Visi sako, aš gyvensiu 100 metų."

P. Marčiukonienės motina mirė Pittsburghe, turėdama 110 metų.

Senelė gyvena dviejuose kambariuose savame name, siauroj gatvelėj netoli Šv. Kazimiero bažnyčios, Pittsburgh. "Vakar viso kambario sienas su guma išgumavau. Man nereikia šluotos sienoms valyti." Ir čia senutė atsikėlė iš lovos, paėmė šluotą ir gyvai pademonstravo, kaip vakar viena kaimynė norėjo ją pamokyti sienas nuvalyti. "Su šluota—sarmata! . . ."

Kad ir sulaukus 90 metų amžiaus, P. Marčiukonienė dar giriasi beveik normaliu regėjimu ir girdėjimu. Tebeturi savus dantis. Tik širdis nesveika. "Nuryk vieną piliukę, reikia kitos," ji sako. Pati sau prirengė stalelį kada prieš porą savaičių reikėjo šauktis kunigo Paskutiniam Patepimui.

"Ar nebijai mirti, mama?"—aš jos paklausiau. "Kad bijotau, viena negyventau. Aš griešninkė, kaip ir visi, ale viską padariau ką Dievui prižadėjau. Kai aš komuniją priimu, sakau sau—'Dzieve, Dzieve, kokia aš turtinga—turiu bažnyčią, savo pastogę ir maisto. Dar noriu pagyventi, man čia taip gerai, o anapus grabo nežinau kaip bus . . . ' " Pridūriau, kad pas Dievą bus daug linksmiau. "O kai nueinu į bažnyčią," sako, "aš nestoviu prie durų. Kitados išklausydavau net trejas ir ketverias Mišias, o dabar po vienų ir einu pro duris verkdama, nebegaliu . . . Šią nedėlią visai nebuvau. Dzievuliau mano, varpai skamba, o aš guliu lovoj." Senelė maldingai sudėjusi rankas lingavo.

Pasisiūliau jai atnešti lietuviškų žurnaliukų pasiskaityti, bet ji prisipažino nemokanti skaityti—"Tik, Vardan Tėvo ir Sūnaus ir Šv. Dvasios," ir plačiu mastu persižegnojo. "Jau dabar ir Evangelija nebe ta pati," ji pastebėjo. "O kokia?," paklausiau. "Šiais laikais Evangelija nesiderina su Evangelija kantičkoje . . ."

"Ką nesuvalgau, misijonieriams pasiunčiu"

"O kaip cie vienuolynai gauna mano adresą?"—ji staigiai paklausė. "Sykį gavau net 12 laiškų į nedėlią. Nemoku skaitytie, tai pavartau, paverkiu."

"Mama, duok man tuos laiškus, o aš visiems tiems vienuolynams parašysiu ir paaiškinsiu, kad tu neraštinga, kad esi neturtinga ir paprašysiu, kad daugiau neberašytų," pasisiūliau.

"Ne, ne, tegul siunčia. Ko nesuvalgau, tai jiems pasiunčiu. Duktė atvažiuoja ir man paskaito. Kunigui Svirneliui į Indiją pasiunčiau $11.00, kad nusipirktų svarą ryžių." Ir papasakojo, kaip seniau Lietuvoj, pamačiusi kunigą iš baimės "iškaisdavo, išmirkdavo," o Amerikoj kunigai misionieriai, sako, man rašo ir branzalietus siunčia.

"Gal jums kavos, Sesute, arbatos, ar pieno? Atėjote sykį pas mane, tai turiu pavaišyt. Kaikada ir sūrio turiu . . ."

Persikėlėm iš miegamojo kambario į virtuvėlę. Vaišes gaminindama

vyras, anksčiau atvažiavęs į Amerikę ir dirbęs geležies fabrike, Pittsburghe. Jis niekad "pėdės" konvertukų neatidarydavęs, tik vieną kartą nepasiklausęs išėmė 60 centų. "Verkt norėjau, kai jis vėliau prisipažino tai padaręs. Sakau, Antanai, juk cie pinigai tavo, tu man tik garbę atiduodi!" Vyriausias sūnus, 65 metų amžiaus, yra kunigo Prano Marčiukonio tėvas, kuris buvo įšventintas 1952 m. Pittsburgho diecezijoje. Vienos dukters sūnus, Andrius Jerengevičius, per antrąjį pasaulinį karą žuvo bombarduodamas Berlyną. Duktė, Jieva Milerienė, Pittsburgho apylinkėje pasižymi visuomeniniu ir religiniu veiklumu ir didelė Šv. Pranciškaus Seserų rėmėja.

Daug liko neišpasakota

"Visko neišpasakosi . . . Galėtau dar daug kalbėti. Ačiū, Sesute, kad mane aplankei."

"Pasimelsk, mama, už Seseris, už parapiją, už visus lietuvius, už Ameriką . . ."

"Meldžiuosi visą dieną, kad tik Dievas išklausytų . . ."

Taip ir buvo. Traukėm vieną kartą, bet nepatiko, dėlto, kad jos suknelė buvo be baltos apykaklės, ir karolių neturėjo. Antrą traukėm su Marčiukonių trečiosios kartos panelėmis, trimis Milerių dukrelėmis, bet ir tas nepasisekė. Ketvirtą kartą gerai pasisekė.

Pranė Marčiukonienė atsimena nuostabiai daug išklausytų pamokslų ir pasikalbėjimo tarpais juos man pakartojo. Bet jos gyvenimėlis irgi pamokslas—tikėjimo, vilties ir meilės pamokslas.

PRANEŠIMAS

Lietuvių R. K. Susivienijimo Amerikoje Bostono apskrities svarbus metinis suvažiavimas įvyks sekmadienį, birželio 19 d., 1955 m., 2 val. po pietų, Šv. Petro lietuvių R. K. parapijos svetainėje, 5-ta gatvė, So. Boston, Mass.

Tad maloniai yra kviečiamos visos Bostono apskrities L. R. K. Susivienijimo kuopos atsiųsti atstovus dalyvaut suvažiavime. Mat, yra daug svarbių reikalų, kaip tai Susivienijimo vajaus klausimas. Ypatingai mums lietuviams katalikams turėtų rūpėti Susivienijimo reikalai, jo didinimas prirašant naujų narių, nes LRKSA yra didžiausia lietuvių katalikų organizacija išeivijoje.

Dalyvaukime suvažiavime.

Apskrities Valdyba:
B. Kudirka, pirmininkas,
L. Drusinskas, raštininkas

LRKSA 187 KUOPOS NARIAMS

FRACKVILLE, Pa.—LRKSA 187 kuopos susirinkimas įvyks birželio mėnesio 19 d. 1955

Šis susirinkimas svarbus ir liečia kiekvieną šios kuopos narį, todėl, kad dabartiniu laiku eina LRKSA naujų narių vajus. Kiekvienas kuopos narys kviečiamas prirašyt nors vieną naują narį. Taigi kviečiame pribūt į susirinkimą, pasiimt aplikacijų naujų narių prirašymui.

Notice to the members of the Lodge 187 Lith. R. C. A. of America, Frackville, Pa. There will be a meeting held in the School room of Annunciation Lith. Parish after 10:00 Mass, June 19, 1955. All members are invited to attend.

P. Senkus, pres.
J. Žernosky, secretary

DAYTON, Ohio. — Gegužės 31-mą, matomai pakvaišęs, 47 metų amžiaus Richard Meyers nukovė tris asmenis, kitus keturis sužeidė. Policijos pašautas Meyers prieš mirtį išsitarė, kad jis įvykdęs "Dievo pareiškimą gatitą pereitų metų gruodžio 23-čią."

PARSIDUODA VAISTŲ ĮSTAIGYTĖ

Plačiai žinoma tarp lietuvių, lenkų ir kitų tautų. Išdirbu visokius medikalinius vaistus ir dėl grožio kremus—per daug metų. O svarbiausia—tai Dekanio Gelinga Mostis, kuri už save kalba. Savo sekmingumu turiu tūkstančius padėkos laiškų iš skirtingų kraštų, kurie liudija ir dėkoja. Tai yra auksinė proga greitam pirkėjui arba galite būt partneris. Gali būt ir moterys. Tuojau rašykite dėl susitarimo: PETRAS DEKŠNIS, P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

APVAIZDOS KALNE NAUJA KOPLYČIA

PITTSBURGH, Pa.—Apvaizdos Kalne, Pittsburghe, gegužės 21 dieną pašventinta nauja Šv. Pranciškaus Seserų koplyčia ir vienuolynui padidinti trijų augščių pastatas. Šventinimo apeigas atliko J. E. vyskupas Coleman F. Carroll iš Pittsburgho, asistuojant kun. M. J. Kazėnui, kun. J. Misiui ir kun. L. O'Connell. Pamaldose dalyvavo apie 40 kunigų, virš šimto vienuolių seserų ir apie 600 Šv. Pranciškaus Seserų prietelių ir rėmėjų.

Kunigų tarpe matėsi ir prelatas J. Ambotas iš Hartford, kurio džiaugsmas buvo didis, nes jis nevien tik iš tolimusia atvyko, bet buvo stipriausias liudininkas Šv. Pranciškaus vienuolyno pradžios ir progreso. Dalyvavo taip pat ir prelatas M. Urbonas iš DuBois, Pa.

Koplyčios apačioje telpa apie 500, o galerijoj apie 200 vietų. Taigi pastatas yra didokas ir jį apsupa kiti dideli mūrai iš vienos pusės, o gražioji kalnuota gamta iš kitos.

Koplyčios vidų puošia menas glaudžiai surištas su Šv. Pranciškaus dvasia. Sakysim, grotelėse įrašytas Šv. Pranciškaus obalsis: "Deus meus et omnia"—Mano Dievas ir viskas—tai Šv. Pranciškaus dukrų idealas.

Po šventinimo apeigų vyskupas laikė Šv. Pontifikalines Mišias į Nekaltosios Marijos Mergelės Prasidėjimą, nes Marija pasirinkta šios koplyčios globėja ir tai josios Nekaltas Prasidėjimas pasirinkta augščiausiu Seserų idealu. Kaip gražiai supinta tose pačiose grotelėse salė "Deus meus et omnia"—Ave Maria Immaculata!

Teko pasikalbėti su Motina Loyola ir su kitomis Seserimis vienuolyno vadovybėje. Dvi problemos slėgia ir Motiną ir kitas Seseris. Pirma, kaip atmokėti turimas skolas, kurias naujas pastatas sudarė. Bet Seserų viltingos, kad gerieji jųjų prietelliai ir rėmėjai su laiku tą naštą palengvins.

Bet antroji problema dar sunkesnė—kaip surasti dar porą šimtų pašaukimų į Seseris dabar turimiems darbams ir siūlomiems darbams, kurių su dabartiniu skaičiumi seselių neįmanoma prisilimti. Ši Seselių problema yra ir Kristaus problema, nes Jis pasakė: Piūtis didelė, bet darbininkų maža; tad melskite Viešpaties, kad siųstų darbininkų į savo piūtį.

Tad naujoji Seserų koplyčia duoda vilties, kad su laiku jųjų darbininkų skaičius užaugs ir jųjų progresas toks nuostabus ikšiol darys dar didesnius žingsnius pirmyn.

Prie Apvaizdos Kalno ir naujos koplyčios pastatymo daug yra pasidarbavęs seselių ilgametis kapelionas kun. Juozapas Skripkus. Turbūt vienatinis toks ilgametis kapelionas lietuvių istorijoj. Jis moka suderint savo tiesioginės kapeliono pareigas su sodininkyste ir eile kitų amatų vienuolyno naudai.

Apvaizdos kalne po ceremonijų ir po pietų sutikau trijų rūšių Šv. Pranciškaus Seserų vienuolyno rėmėjų. Pirmieji, tai koplyčios fundatoriai, kurie didesne ar mažesne auka padėjo seseles planuoti ir statyti tokią erdvią koplyčią. Jie žiūrinėjo į mūrus ir galėjo sakyti dalinai—jie ir man priklauso.

Antroji rėmėjų rūšis buvo tėvai ir motinos dukrų, kurios savo gimdytojams yra neapsakomas džiaugsmas. Iš tėvų veidu buvo matyti, kad jie tikrai laimingi didele auka prisidėję prie koplyčios didžiausio tikslo—Dievo garbės.

Apvaizdos Kalne trečioji rūšis rėmėjų—tai pačios Seselės, nes jos sudaro koplyčios sielą. Turbūt nėra visame pasaulyje kito tokio linksmo ir laimingo kampelio, kaip tas, kur Seselės susirenka melstis ir aukotis Kristui, kad Jo idealai, Jo Evangelija prigytų, augtų, liepsnotų žmonių, o ypač jaunimo širdyse.

Kun. J. Maciulionis, M.I.C.

NAUJOS KNYGOS (POEZIJA)

Per pirmąjį šių metų ketvirtį laisvam pasauly pasirodė eilė lietuviškų knygų, tarp kurių trys poezijos rinkiniai. Tai New Yorke išėjęs Leonardo Andriekaus eilėraščių rinkinys "Atvitos marios", Chicagoje Mykolo Vaitkaus eilėraščiai "Aukso ruduo" ir senosios lietuvių veikėjos Uršulės Gudienės poezija "Žaibai".

Šioj poezijoj nėra nei partijos nei Lenino linijos, ji tikroji poezija, skirta tyrajam grožiui ir džiaugsmui, o ne Kremliaus garbinimui. Toj poezijoj yra tikrojo tėvynės ilgesio, ir meilės, ir vilties.

Tik Lietuva viena yra amžina, tik ji paliks nepakeičiama ir pastovi, dėl kurios atsiranda graudžios legendos, ir dainos ir kraujo žygiai. Lietuva buvo, tebėra ir paliks, kada amžinojo Lenino vardas bus įrašytas pasaulio istorijon kaip nežmoniškos, teroristinės ir kruvinos valstybės kūrėjo.

Kiek nori gali prirašyti Tilvytis, Valsiūnienė ar Mieželaitis poemų apie Leniną ir šlovingą partiją, vistiek jų niekas neskaito ir jos jau dabar yra pasmerktos pražūčiai, nekalbant apie tą dieną, kada grius teroristinė valdžia ir kada per valandą nueis į istorijos šiūkšlyną visos maldos Leninui, Stalinui ir jų kruvinai partijai.

Išliks tik tikroji Lietuvos meilės ir jai pasiaukojimo poema ir jos sūnų kraujo lašai žydės Danguj rožėmis.

Tačiau pasitaiko, jei ne tikros poezijos, tai bent tiesos, ir bolševikinėj literatūroj. Jos autorius sveikiname už atvirumą. Štai, poetė Valsiūnienė poemoj apie Leniną sako: "Jis, šviesesnius į keleivį įrėmęs, išžiūrėjo rūbų siūles, pačią širdį jis būtų išėmęs, jeigu širdį galėtų surast." Taip, sutinkame su šie tikra tiesa, Valsiūnienė! Leninas neturėjo širdies, nes kas turi širdį, tas neorganizuoja čekos skersti milijonams nekaltųjų. Taip, poema apie Leniną verta išversti į visas Rusijos kalbas, kad ji nuskambėtų išdidžiai, kaip bolševikai kalba, jog Leninas neturėjo širdies. Leninas buvo tikrasis liaudies pavergėjas ir tai, matyt, suprasdama Valsiūnienė tvirtina, kad žandarai, kratydami Leniną, visko rado pas jį, išskyrus širdį.

Nežinia ar Valsiūnienei politrukai neiškels pirties už tos gražios tiesos išryškinimą, tačiau net ir tada, kai Lenino paveikslo reikės ieškoti tik didžiųjų kraugerių enciklopedijoje, tarp Atilos, Stalino ir Berijos vardų, ir tada šie Valsiūnienės posmeliai bus reikalingi apibudinti tiems visiems žmonėms, kurie neturėjo širdies ir kurie tenorėjo tik išnaudoti vargstantį, kurie troško bet kuriomis priemonėmis liaudies kraujo.

Kaip tos trys išėjusios knygos pilnos gamtos meilės ir džiaugsmo, taip Valsiūnienės poemoj pilna neapykantos. Ten sakoma, kad Leninas pro langą pakuždėjo berželiui: "Šalis bus laisva". O iš tikro tas Lenino sakinys reiškia: "palaukit, kai paimsiu valdžią, tai viską nudažysiu kruvinai, net ir baltus beržų liemenis".

Bolševikai, išleidę Baranausko Anykščių šilelį, užmiršta patį svarbiausią Baranausko posmą, kad "Nei rašto anei druko mums turėt neduoda, tegu, sako, bus Lietuva ir tamsi ir juoda". Bolševikai neduoda nei rašto nei druko ir kuria tokią poeziją, nuo kurios galva škauda ne tik liaudžiai, bet ir buržujui Tilvyčiui, nes jis pasisakė prieš tokius tarybinius šlamštus, pats juos kurdamas.

Trys poezijos knygos Amerikoj išėjusios šį pavasarį, yra indėlis į tikrą, nebijančią laiko nei partijos literatūrą, ir kiekviena knyga laisvėje yra tikras lietuvių turtas, kada Lietuvoj

"anei rašto anei druko
tik švilpynė politruko".

VARŠUVA. — Gegužės 31-mą Varšuvos radio paskelbė, kad keturi šnipai, tarnavę amerikiečiams, nubausti kalėjimu nuo trijų iki penkiolikos metų.

LRKSA VADOVYBE

VYKDOMOJI TARYBA

Dv. Vadas—Kun. Jonas F. Baltusevičius, 1703 Jackson St., Scranton, Pa.
Prezidentas—Leonardas Šimutis, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Vice Prezidentas—Adv. Jonas J. Grigalius, 52 G St., So. Boston, Mass.
Sekretorius—Vincas T. Kvetkas, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
Iždininkas—Petras J. Baršauskas, 18 Gardnan Street, Lyndwood, Wilkes-Barre, Pa.
Iždo Globėjas—Vincas Abromaitis, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa.
Iždo Globėja—Leokadija Žemaitytė (Donorovich) 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.
Dr. Kvietėjas—Dr. Wm. Christian, 1719 N. Main Ave., Scranton 8, Pa.

Redaktorius—Matas Zujus, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

PATIKRINIMO (AUDITING) KOMISIJA

Albina Poškienė, 6606 So. Washtenaw Avenue, Chicago, Illinois
Valentinas Vaksuza, 41 "P" Street, South Boston 27, Mass.
Stasys Petruškevičius, 864 South Beech Stret, Mount Carmel, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

Rapolas J. Valatka, 15756 Lazure Avenue, Detroit 27, Michigan
Vincas Matikevičius, 235 Mosier Street, Nanticoke, Pa.
Leona Bagdonaitė, 68 Elm Street, Plymouth, Pa.

Specialiais Nariais Darinkti Susivienijimo Perrodaguotos Konstitucijos ir Įstatų Reikalu:
Kun. Bronis Dagilis, 8664 Trumbull Street, Detroit, Michigan
Vytautas Galvydis, 911 W. 33rd Street, Chicago 8, Ill.

TEISMO KOMISIJA

Vincas Stepulis, 256 Battle Avenue, Exeter, Pa.
Adolfas Norvaiša, 98 Russell Street, Edwardsville, Pa.
Jonas Žernauskas, 518 W. Pine Street, Mahanoy City, Pa.

LABDARYBĖS KOMISIJA

Marijona Šrupšienė, 6733 S. Campbell Street, Chicago, Ill.
Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Penna.
Petronelė Baltrušaitienė, 1105 No. Main Avenue, Scranton, Pa.

ŠVIETIMO KOMISIJA

Prelatas Pranas M. Juras, 94 Bradford Street, Lawrence, Mass.
Petras Ličkus, 3003 So. Lowe Street, Chicago 16, Ill.
Jonas Litvinas, 4610 So. Wood Street, Chicago 9, Ill.

JAUNIMO KOMISIJA

Kun. Antanas Juška, 1644 Wabansia Avenue, Chicago, Illinois
Vytautas Galvydis, 911 W. 33rd Street, Chicago 8, Illinois
Dr. Jonas Bajerčius, 706 W. 21st Street, Chicago 16, Illinois

MIRĖ JUOZAPAS LASTAUSKAS

ROSELAND, Ill. — Gegužės 26, 1955, mirė ilgametis LRKSA 33 kuopos narys Juozapas Lastauskas. Tesirgo tik vieną savaitę. Ligoninės daktarui leidus važiuot namo, apsirengė, bet ūmai mirė.

Iškilmingos laidotuvės įvyko gegužės 31 dieną iš Visų Šventųjų parapijos bažnyčios, kur buvo atlaikytos gedulingos pamaldos. Mišios atlaikytos prie penkių altorių.

Palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Laidotuvėms pasirūpino L. R. K. S. A. narys direktorius L. Bukauskas.

Velionis buvo gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskrity, Šeduvos miestely. Amerikoj išgyveno 50 metų.

Liūdesy palikto žmoną Michaliną, sūnų Joną (marti Rose), posūnį Praną Jančiauską (marti Esther), anūkus Timothy, Rosemary ir Sylvia Lastauskus, taipgi Petrą Jančiauską ir kitus artimuosius.

Priklausė Šv. Vardo Draugijai, 9-to Wardo Lietuvių Demokratų Klubui.

Velionis į LRKSA įsirašė 1921 m. Buvo aktyvus narys, dalyvaudavo parengimuose. Jo šeima—žmona, sūnus ir anūkai yra L. R. K. S. A. nariai.

Kaip už visų mirusių narių, taip ir už jo vėlę kuopos vardu užprašyta šv. Mišių Auka.

Amžiną atilsį!

Šeimai ir giminėms giliausia užuojauta!

K. D. Rubinas, sekr.

"DON KAMILIAUS MAŽASIS PASAULIS"

Parašė **Giovanni Guareschi**, sulietuvino **kun. A. Sabaliauskas**. Su 38 autoriaus piešiniais.

Vertėjo žodžiais, šis kūrinys, "išverstas į kitas kalbas, susilaukė didelio susidomėjimo, tad mums, lietuviams, pasižstantiems geriau, negu kiti, komunizmo tikslus ir dvasią, bus dar geriau suprantamas ir dar labiau vertinamas."

Kaina $3.50.

Užsisakant kreipkitės į
"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Penna.

LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

EDWARDSVILLE, Pa.—1 kuopos susirinkimas bus birželio 19-tą dieną, tuoj po sumos Šv. Marijos parapijos svetainėje. Visi nariai ir narės, dalyvaukite.

FOREST CITY, Pa.—5-tos kuopos susirinkimas bus birželio 19-tą dieną, tuoj po sumos Šv. Antano parapijos svetainėje.

WILKES-BARRE, Pa.—17 kuopos susirinkimas bus birželio 19-tą dieną, tuoj po sumos, Švč. Trejybės parapijos svetainėje. Visos narės-nariai, maloniekite dalyvauti.

LUZERNE, Penna.—28-tos kuopos susirinkimas bus birželio 19-tą dieną, Moczajčio svetainėje. Pradžia 1 P. M.

LOS ANGELES, Cal.—42 kuopos susirinkimas bus birželio 26-tą dieną, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, tuoj po sumai.

SUGAR NOTCH, Pa. — 46 kuopos susirinkimas bus birželio 19-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

ASHLEY, Penna. — 69-tos kuopos susirinkimas bus birželio 19-tą dieną, 2 val. po pietų pas kuopos raštininką J. Šupšinską, 29 Fall St., Ashley, Pa.

CAMBRIDGE, Mass.—127 kuopos susirinkimas bus birželio 19-tą dieną, tuoj po paskutinių Mišių, Šv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos svetainėje.

DETROIT, Mich.—171-mos kuopos susirinkimas bus birželio 26-tą dieną, tuoj po pirmųjų Mišių, 9:15 val. ryte, Dievo Apvaizdos parapijos svetainėj, Schaefer ir Grand River Ave.

PITTSTON, Pa.—183-čios kuopos susirinkimas bus birželio 19-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje.

INKERMAN, Pa.—194-tos kuopos susirinkimas bus birželio 19-tą dieną, 12:30 P. M. Marcelės Lomsargienės namuose, 15 Chestnut Street.

MANCHESTER, Conn. — 216 kp. susirinkimas bus birželio 26-tą dieną, Lietuvių svetainėje, 24 Colvai Street. Visos narės-nariai maloniekite dalyvauti.

"DIEVAS SU MUMIS"

MAŽIESIEMS KATEKIZMAS

Anglų ir lietuvių kalbose

Anglų kalba parašė kun. Richard Felix, O.S.B. Lietuvių kalbon išvertė kun. dr. A. Deksnis. Išleido Šv. Kazimiero Seserys. 78 puslapių, paveiksluotas.

Užsakant kreipkitės į:

Kaina 30 centų egzempliorius

"GARSO" ADMINISTRACIJA
P. O. Box 32 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Penna

JAU GALIMA ĮSIGYTI TREČIOS LAIDOS PUIKIĄ MALDAKNYGĘ

"RAMYBĖS ŠALTINIS"

Surinko prelatas P. M. JURAS. Išleido *Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija*, Chicago, Illinois, 1954 metais. 544 puslapių. *Kaina $3.00.*

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė kun. J. K. Milauskas. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. *Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.*

Žymiai Nupigintos Maldaknygės

MALDŲ VAINIKELIS (originalė kaina 70 centų) ..... .50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais ..... .40

Užsisakant kreipkitės į
"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
P. O. Box 32 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Penna.

VIETINĖS ŽINIOS

PAVASARINIS LRKSA 5-TOS PENNA APSKRITIES IŠVAŽIAVIMAS

Pereitą sekmadienį, birželio 5, Sans Souci parke, įvyko pavasarinis LRKSA 5-tos Penna. apskrities išvažiavimas.

Diena pasitaikė giedri ir šilta, tad ir publikos suplaukė gan apščiai. Žmonių matėsi iš viso Wyoming Klonio kolonijų ir iš Scrantų.

4 valandą po pietų parko paviljone prasidėjo meninė programa, kurią atidaręs programos komisijos pirmininkas, Susivienijimo sekretorius V. T. Kvetkas, paaiškino tikslą ir vedėju pristatė adv. Edvardą Lopatto.

Visą meninę programą išpildė Wilkes-Barre Švč. Trejybės parapijos Jėzaus Nukryžiuotojo seserų vedamos mokyklos auklėtinės. Jos pasirėdę tautiniais kostiumais pirmiausia padainavo šias lietuviškas gražias daineles: "Prašom, prašom", "Keliaujam su daina", "Lietuvi, ar tau gaila", "Daug daug dainelių", "Norėčiau aš keliauti" ir "Eisim, broleliai, namo".

Dainelės publikai labai patiko ir susilaukė gausingų plojimų.

Po to sekė advokato Tamo Mack-Mikelionio kalba, kurią jis pajvairino dainele išmokta dar būnant vaiku. Jo kalba buvo pritaikinta jaunimui raginant rašytis į LRKSA, eiti savo tėvelių pėdomis toliau palaikant lietuvystę.

Sekė tautiniai šokiai, kuriuos išpildė dvi mergaičių grupės—mažesniųjų ir didesniųjų. Jos pašoko: "Kalvelis", "Malūnėlis", "Noriu miego" ir "Kubilas".

Dainoms akompanavo gabi pianistė Marijona Stanaitytė, o šokiams armonika akompanavo Francis Schwartz.

Reikia duot kreditą seselėms auklėtojoms, kad jos taip gražiai išmokino mergaites dainuoti ir šokti. Publika skirtėsi patenkinta tokia gražia programa.

Po programos daugelis publikos susimetė prie rengėjų standos ir čia su savo draugais ir pažįstamais gražiai praleido laiką.

Apskrities leistą dovaną laimėjo Pranas Jurevičius iš Pittstono.

Išvažiavimo rengimui vadovavo apskrities valdyba, padedant kuopų veikėjams, kurie įėjo į įvairias komisijas, taipgi darbavos prie refrešmentų. Kadangi visų pavardės tilpo prieš išvažiavimą, tadgi čia jų nekartosime.

Bendrai, šis išvažiavimas visais atžvilgiais buvo sekmingas.

JUBILĖJINIS BANKĖTAS

Paminėjimui Šv. Kazimiero parapijos klebono kun. Jono S. Kasakaičio kunigystės 50 metų sukakties, parapijiečių komitetas rengia bankėtą su įdomia programa sekmadienį, birželio 19-tą, 6 val. vakare, Šv. Jono parapijos salėje.

Atsilankiusiems bus malonu išgirsti kalbas teisėjo H. Flannery, adv. B. F. Mastausko, prelato Balkūno, kun. J. Tribendžio, miesto majoro J. Saporito ir paties jubilėjato.

Dainuos Mrs. Mack-Mikelionienė; Šv. Kazimiero parapijos choras muz. Bronio Voverio vadovybėje.

Programą atidarys rengėjų komiteto pirmininkas Juozas Maceina; ves kun. J. K. Miliauskas iš Wilkes-Barre.

Rengimo komitetą sudaro: pirmininkas J. Maceina, vice pirm. Mrs. Marė Smalenskienė, sekret. Miss Dorothy Banas, iždin.—Vincas Griestaraitis, komisijų vadai—kun. Jurgis Tribendis ir kun. Leonardas [illegible] svečių priėmimo — prof. Bronis Voveris; spaudos—Danielius Zelionis ir Antanas [illegible]; skelbimų—Antanas Sabeskas; valgių—Casimir Kižis; išpuošimų—Edwin Sites [illegible]; kalbėtojų—J. Maceina, kun. Jurgis Tribendis ir adv. Tamas Mikelionis; dovanų [illegible] adv. Tamas Mikelionis.

Bankėto bilietus bus galima įsigyti iki birželio 13.

TAURŲ KLUBO AUKOS PARAPIJOMS

Ketvirtadienį, birželio 2-rą, Povilaičių užeigos patalpose, Wilkes-Barre, įvyko reguliaris mėnesinis Wyoming Klonio Taurų Klubo susirinkimas. Dalyvavo virš trisdešimt narių.

Tarp kitų reikalų ir svarstymų, klubas paskyrė po šimtą dolerių Plymoutho Šv. Kazimiero parapijai, taipgi Luzerne Šventos Onos parapijai naujų bažnyčių statymui. Reikia pastebėti, kad klubas ne pirmu kartu savo aukomis paremia religines, tautines, kultūrines ir labdarybės įstaigas, ypatingai dažnai prisimena Elmhursto senelių prieglaudą ir ją gausiai sušelpia.

Šiame susirinkime klubo pirmininkas adv. Verbalis paskyrė pastovius komisijų pirmininkus: socialinės komisijos—Kazį Skiptūną, fondo auginimo—Joną Antanaitį; publikacijos—Juozą Žilinską; legislatyvinės komisijos—J. Lauches; švietimo—A. Hardy; lankymo—Joną Lalus; choro klubo—Jurgį Ivanauską; narystės—Kazį Gavenonį.

Metinis klubo išvažiavimas yra rengiamas liepos 2-rą Turak's Grove, Hunlock Creek. Refrešmentus parūpinti pavesta Petrui Brusokui.

Sekantis klubo susirinkimas įvyks Vinco Tamulaičio užeigoje, East Market St., Wilkes-Barre, birželio 30-tą.

RIČ. LEVANAUSKO SUTUOKTUVĖS

Pirmadienį, gegužės 30, Šv. Rožančiaus bažnyčioje, Duryea, Pa., kun. Dolan sutuokė Ričardą F. Levanauską, gyv. 12½ Stark St., Pittston, Pa., su Frances M. Gorrick, 310 New St., Duryea, Pa.

Mišių laiku vargonais grojo muzikas Bronis Voveris, o solo giedojo P. Poder iš Wilkes-Barre.

Pabrolių ir pamergių buvo 8 poros.

Vedybinė puota įvyko Šv. Rožančiaus parapijos salėje. Svečių buvo arti 600. Visi buvo pavaišinti skaniais valgiais ir linksmai laiką praleido prie šokių ir pasikalbėjimų.

Jaunavedys Ričardas, baigęs Pittston High School, įstojo į Williamsport Technical Institute sign painting studijuoti. Dabar turi [illegible] N. Main St., Pittston. [illegible] įvairių užsakymų.

Jis yra LRKSA [illegible] kuopos narys.

Jaunavedė Frances, baigusi Duryea High School ir Empire Beauty College, dabar dirba Penolyn Beauty Salon, Wilkes-Barre.

Jaunavedžiams linkime ilgo ir laimingo gyvenimo!

A. G.

"SVETIMI KALNAI"

Tokiu pavadinimu mūsų poetas Bernardas Brazdžionis yra išleidęs savo poezijos knygą. Toje knygoje, laimėjusioje Švietimo Valdybos literatūros premiją, sudėta per pusantro šimto eilėraščių. Didžioji dauguma jų parašyti 1944 metais, poetui keliaujant iš Lietuvos ir pradėjus tremtinio gyvenimą svetur (Austrijoje).

Nepriklausomoje Lietuvoje Brazdžionis yra išleidęs poezijos knygą "Per pasaulį keliauja žmogus". Tos knygos pavadinime įprasminta ir visa Brazdžionio kūryba: skaudi žmogaus kelionė per pasaulį į galutinį tikslą—į amžinybę, į Dievą.

Ir šioje knygoje, eilėraštyje "Tikėjimas", autorius sako:

Tikiu, ne amžiais būsi vergas
šioj pakrantėj
ir žemės elgeta neamžinai . . .

Dėl to poetas dažnai kreipias į pasaulio Kūrėją ir dažnai primena jis savo poezijoje žmogaus kelią per pasaulį į Amžinąjį Gėrį.

Tačiau palikim valandėlę Brazdžionį simbolistą, pažiūrėkim į jį paprastą žemės sūnų, keliaujantį per pasaulį, bet turintį kad ir neilgas savo pareituves gimtoje žemėje Lietuvoje. Kokia gili ir skaidri jo meilė tai tėvų žemei! Paimsim pavyzdžių.

1944 metų vasarą raudonasis siaubas vėl artinos iš rytų. Poetas traukės pamažu į vakarus. Jau visai buvo numanu, kad reikės palikti brangiąją žemę ir svajoti apie ją tik iš tolo. Dėl to pačiam Tėvynės pakraštyje, Alvite, liepos 20 dieną rašo:

Mylėsi Lietuvą iš tolo
visa širdim, visais jausmais . . .
— — — — — — — — —
Regėsi ją kaip saulę skaisčią,
kaip kūdikio šventi sapnai,
o ji gal vergės pančiuos vaikščios,
ir slėgs ją sielvarto kalnai.

Tik ji tau bus saldi paguoda,
tik ji tau bus širdy gyva,
balta baltųjų vyšnių soduos
senolių žemė Lietuva.

Nujautė, išpranašavo poetas, ant Tėvynės žemės slenksčio stovėdamas, kokio likimo susilauks Lietuva: ji dabar ir vergės pančiuose, ir sielvarto kalnai ją slėgia.

Nuolat savo širdyje turėdamas Lietuvą, poetas ir sapne mato mielą Tėviškę:

Aš sapnavau: štai teka Nemunas
pro Kauną,
kaip mūsų skausmas didelis, platus,
prie Veliuonos beginkliai partizanai
kaunas
ir gina jo krantus.

Kiek kartų poetas, nakčiai sutemus, ištisomis nemigo valandomis žiūrėjo į žvaigždėtą dangų ir kreipė savo liūdną žvilgsnį į šiaurę, ieškodamas ten neišdildomo Lietuvos paveikslo:

Lietuva, mano šiaurės pašvaistė
ir gėlė sidabrinių rytų,
kas krauju tavo veidą nulaistė
ir ko raudi prie kryžiaus tu?

Ak, raudočiau ir aš apkabinęs
Tavo kojas gimtoj pakelėj,
kad iš tavo padangės lininės
kristų džiaugsmo dienos spinduliai,

kad sugrįžęs ant Nemuno krantė
iš tremties kelionės liūdnos
glausčiau, tartum relikviją šventą,
radęs slenkstį namų pelenuos.

Ak, norėčiau raudoti iš džiaugsmo
ir pajust, kad po kojom esi,
Lietuva, žemės žodi švenčiausias,
Lietuva, žemės laimė šviesi!

Mielas jaunime! B. Brazdžionio poezija yra gyvas gimtosios žemės Lietuvos balsas. Ko dažniau to balso pasiklausyk. Jis ne tik mūsų tremtyje gražus ir gyvas, bet ir pačioje Lietuvoje pasilikęs. Pasijieškokit jo knygų ir pasigrožėkit jo poezija.

SCRANTON'O TAURŲ KLUBAS RENGIA IŠVAŽIAVIMĄ

Scranton'o Taurų Klubas rengia antrą iš eilės metinį išvažiavimą (Lietuvių Dieną), sekmadienį, birželio (June) 26, 1955, gražiam Rocky Glen parke.

Bus užkandžių ir gėrimų per ištisą dieną, taipgi bus gera proga susitikti su visais savo draugais ir pažįstamais ir linksmai praleisti dieną.

Bus išleidimas dovanų; didžiausia dovana bus naujas 1955 Chevrolet automobilis. Pelnas šio išvažiavimo eis padengti vaikučių Kalėdų pramogos išlaidas. Taurų Klubas kiekvieną metą surengia vaikams kalėdinę pramogą.

Pranas Egelevičius-Cooper yra rengimo komiteto pirmininkas; Juozas Kveragas—padėjėjas; Antanas Visockis—raštininkas; Petras Putirskas—iždininkas; įvairių komisijų nariai: Pranas Katilius, Jonas Stirna, Adomas Martinkus, Jonas Lukoševičius, Antanas Galinis, William Noreika, Jurgis Gulbinas, William Zingelis, Bronius Kurapka, Antanas Smolskis, dr. Vincas Krikščiūnas, Alexas Balčietis, Frank Uronis, dr. Antanas Žvaliauskas, dr. Walter Spelingas, Viktoras Račinskas, Petras Galinis, Albertas Jankauskas, Simonas Galinis, Jonas Žurinskas, Vincas Meškauskas, Jonas Žvaliauskas, Petras Kantakevičius, Walter Meškūnas, Petras Pėstininkas, Antanas Matulis, Leonas Martinkus, Vincas Medalis, Juozas Muckus, Albertas Kerčiauskas.

Pasimatysime Rocky Glen parke birželio 26-tą.

P. K.

VOKIEČIAI ANEKSIJAI NEPRITARS

Stockholme leidžiamas "Stockholm Tidningen Estlastele" ministeris K. Selteris nepaprastai griežtai pasisako prieš visokius gandus, kad, esą, tam tikri Vakarinės Vokietijos įtakingi sluogsniai, ypač iš dešiniųjų tarpo, apsipratę su mintimi, kad reikėtų pripažinti vokiečiams Pabaltijo valstybių aneksiją, jei už tai išgautų iš Sovietų tam tikrų nuolaidų.

Ministeris Selteris konstatuoja dar kartą, kad *Vakarinės Vokietijos federalinė respublika nėra niekados pripažinusi Pabaltijo valstybių aneksijos.* Vak. Vokietija įgauna vis daugiau simpatijų bekovodama dėl savo žemių sujungimo, o tos simpatijos tegali tik dar padidėti, kai ji stos ir už atstatymą nepriklausomybių tų valstybių, kurios savo laisvės neteko dėl III Reicho veiksmų.

Ministeris Selteris pažymi, kad nėra sutikęs nė vieno vienintelio Pabaltijo vokiečio, kuris būtų apsipratęs su mintimi, arba pritartų jai, kad Pabaltijo nepriklausomos valstybės nebus atkurtos.

E.

CALIFORNIJOJ MALONU GYVENTI

Suteikia informacijas ir sąžiningai patarnauja sklypus arba namus įsigyti. Biznio savininkas: Charles Lukšis ir bendradarbiai: B. Budriūnas ir P. V. Raulinaitis, buvęs advokatas. Kreipkitės į: LITHUANIAN REALTY CO., 3502 W. Pico Blvd., Los Angeles 19, California, Phone: RE 4-8278.

PASIPIKTINĘ DĖL MIKOLAJCZIKO PAREIŠKIMŲ

Žiniomis iš Paryžiaus, ten daug kas iš egzilų veikėjų reiškia pasipiktinimą prancūzų vadinamųjų "neutralistų" organe "France Observateur" Nr. 252, 1955 įdėtu su Žaliojo Internacionalo pirmininku St. Mikolajczyku pasikalbėjimu, kuriame šis pasisako dėl Lenkijos sienų vakaruose ir rytuose, išlaisvinimo problemų ir kt.

Kai kas reiškia nuomonę, jog Mikolajczykas po tokių pareiškimų, nepriimtinų kitiems pavergtiesiems, turėtų net pasitraukti iš Žaliojo Internacionalo pirmininko pareigų. Per pasikalbėjimą Mikolajczykas pareiškęs, kad Lenkijos vakarų siena turėtų pasilikti pagal Oderio-Neisės liniją, o grįžti paprasčiausiai į 1939 m. sienas nesą įmanoma, nes tų sričių lenkai gyventojai esą perkelti ir pakeisti rusais.

Šis klausimas turėtų būti sprendžiamas federacijos rėmuose, kur turėtų dalyvauti ir Lietuva. Vokiečiams grįžti į jų buvusias provincijas rytuose turėtų būti nesudaryta sąlygų etc. Toliau Mikolajczykas pasisakė prieš skatinimą ir vykdymą aktyvių sabotažo veiksmų ir kt. Tuos Mikolajczyko pareiškimus dabar visokie bolševikų simpatikai stengiasi panaudoti jiems palankiausia prasme. Pats Mykolajczykas, kurį laiką bendradarbiavęs su komunistais, galų gale 1947 m. iš Lenkijos pabėgo ir šiuo metu gyvena JAV-se, atstovaudamas ten dviem lenkų sąjūdžiams.

E.

Šį pavasarį Luzerne apskrity augštesniąsias mokyklas (high schools) baigė ir gavo diplomus 4,527 graduantai—2,234 jaunuoliai ir 2,293 jaunuolės.

KAIP LIETUVOJ "REFORMUOJAMI" VARDAI IR PAVARDĖS

Įvairūs partijos pareigūnai jau pirmosios okupacijos metais savo rusiškas ar žydiškas pavardes stengdavosi sulietuvinti — taip Meiskupai virto Adomais. Feigelsonai—Maskvynais, kiti "zonai"—Kalviais etc. Panašus "atlietuvėjimo" procesas vyksta ir dabar. Prireikus, savo pavardes lietuvinasi, idant neatrodytų tokie baisūs jau iš pavardės, net ir kai kurie bolševikinės Ministerių Tarybos nariai. Iki šiol, pradedant 1944 metais ir baigiant pereitų metų rudeniu, rusų pareigūnų, taip pat partinių, saugumiečių (MVD ir KGB) ir šiaip administracijos eilinių valdininkų rusų vardai bei pavardės buvo keičiamos "savanoriškai", kitaip tarus, kiekviena ministerija ar įstaiga šiuos reikalus tvarkė pati savo slaptais "vidaus įsakymais". Bet galų gale su visokiais vardais bei pavardėmis *susidarė Lietuvoje tokia painiava*, jog kai kur ne tik ministerijos, bet ypač MVD ir KGB Maskvoje, netu[illegible] gų lingvistinių [illegible] kaip reikiant nesusigaudyti, ar tikrai pavyzdžiui Josif [illegible] išsiųstas 1944 m. MVD [illegible] į Lietuvą, yra Jonas Donaitis, ar Josif Donaitis, ar galų gale Jonas Donskoj", nes jis vieną kartą pasirašydavo vienaip, kitame dokumente apie jį buvo [illegible] antraip, o trečiame—tas pats asmuo atžymėtas vėl trečiaip.

Taigi, visi partiniai ir administracijos pareigūnai lietuviai kasdieniniame gyvenime norom-nenoromis verčiami vartoti rusų kalba savo lietuviškus vardus, pavyzdžiui Ivan Kęstutovič, Rūta Dainorovna ir kt. Pasitaiko, kad *rusės Vieros, Liubočkos ar Svetlanos keičia Lietuvoje savo vardus į lietuviškesnius:* Viera į Tikutę, Liubočka į Mylutę ar Meilutę, o Svetlaną į Šviesutę arba Šviesuolę. Kadangi faktiškai *Chruščiovo įsakymu visi "garbingieji" komjaunuoliai turi tuoktis ir kurti "tarybines šeimas"*, tai ir Lietuvoje jaučiamas partinių organų spaudimas, jog rusės tekėtų už lietuvių, o lietuvės—už rusų. Tokiu būdu mišriose "sovietinėse šeimose" pasitaiko daug "otečestvinių" vardų kurijozų. Kas kita Rusijoje: atrinkti Kazachstanan ar Pauralės sovchozams lietuvės ir lietuviai paprastai gauna terminuotus įsakymus—ir turi kurti "tarybines šeimas". Ypač lietuvės stengiamasi perkelti į mišrius rusų-ukrainiečių ar kitų sovchozus, kur turi gyventi bendrose "zemliankose". Ištekėjusi už ruso ar kito "tarybų šalies" komjaunuolio, lietuvė jau gauna atskirą butą. Jų vardai surusinti, o kadangi vietoje nėra lietuviškų mokyklų, tai ir vaikai visiškai surusinami.

Matyti, Maskvos komunistų partijos centro komitetui, ministerių tarybai ir saugumui pritrūko kantrybės su rusų pareigūnų pavardėmis ir vardais Lietuvoje, nes *1955 m. kovo 10 d. įvairių LTSR įstaigų kadrų skyriai gavo naują patvarkymą, jog patikrintų vardų bei pavardžių pasikeitimus Lietuvoje pradedant nuo 1944 m.* Atrodo, bent ne vieno taip galvojama, kad visi rusai, kurie sulietuvino savo pavardes, betgi pasilikdami rusiškus vardus, turės ateity vartoti ir lietuviškus vardus. O tie, kurie surusino savo pavardes, turės surusinti ir vardus. Be abejo, tame patvarkyme turima ir kito tikslo, paslėpto, būtent—surasti ir išaiškinti pasislėpusius po svetimais vardais ir pavardėmis "nepatikimus galvalus". Tas įsakymas daugiau liečia miestų gyventojus negu kaimo. Kaimiečiai vieni kitus gerai tarpusavy pažįsta. O miestuose esama apščiai lietuvių, lenkų ir kitų tautybių įvairių "kombinatorių", kurie skelbėsi Nepriklausomos Lietuvos laikais simpatizavę ar priklausę komunistų partijai arba veikę komunistiniame pogrindyje vokiečių okupacijos metais. Todėl galima laukti tam tikro Lietuvos Komunistų Partijos narių "valymo".

KUN. STASĮ LUKŠĮ PALYDINT

PHILADELPHIA, Pa.—Kun. Stasys Lukšys, kurs vietinėje jurgiečių parapijoje išbuvo vikaru prie kun. dr. Vytauto Martusevičiaus net 12 metų, birželio 1 dieną išvyko į Shenandoah, kad užėmus ten vikaro vietą taipgi Šv. Jurgio parapijoje, kur klebonauja gerbtinas kunigas Juozas Karalius.

Jurgiečiai aimanuoja netekę kunigo Lukšio, nes jis buvo labai geros širdies; žodžiu, kaip įsikūnijęs angelas.

Ir tas turbūt teisybė,
Kad jis toks buvo geras,
Kaip sako tą daugybė
Žmonių—Lukšys vikaras.
Todėl lai jį dabina
Laurai kaip garsų vyrą,
Kad ir toliau ketina
Jis būt tokiu, kaip yra.

* * *

PROTAUJANČIO LENKO NUOMONĖ

Čia vienas senis, gerai mokantis ir lenku kalbą, mėgsta grafomaliuoti ir lenkiškai, pasiuntė eilėraštį apie kunigą Juozą Prunskį į lenkų dienraštį "Dziennik Chicagoski". O to dienraščio redaktorius p. Juozas Cnota, atsakant, tarp kitko, išsireiškė ir taip: "Teisybė, žiūriu į kiekvieną lietuvį kaip į brolį, nors ir nežinau kodėl—turbūt todėl, kad tikrai tikiu į Kristaus mokslą, kurs sako, kad visi žmonės privalo mylėti vienas kitą ir būti broliais, o ne vilkais."

* * *

Gerai žinomoji mūsų viengentė-tėvynainė p. Pranė Lapienė kviečia ir čionykščius viengenčius-lietuvius dalyvauti jos vasarvietės sezono atidarymo iškilmėse, kurios įvyks šeštadienį, birželio 11-tą. O toji vasarvietė yra *Stony Brook Lodge, Stony Brook, Long Island, N. Y.*

Marutė Puodžiūnų

A. A. Mirusiems

A. A. ONA MALKAUSKIENĖ, 67 metų amžiaus, mirė gegužės 30-tą savo dukters Mrs. H. Swelgin namuose, 2 Front St., Hanover Township. Palaidota birželio 2-rą iš Šv. Vincento bažnyčios Plymouth'o Šv. Kazimiero parapijos kapinėse, Muhlenburg. Laidojimu rūpinosi Maslauskų įstaiga. Velionė iš Lietuvos atvyko jaunam amžy ir apsigyveno Elizabeth, N. J. Po dviejų metų persikėlė į Plymouth'ą ir čia išgyveno 40 metų. Jos vyras Jonas mirė lapkričio 1, 1950. Paliko keturias dukteris, seserį, brolį ir 15 anūkų.

A. A. POVILAS ŠALČIUS-SCHULTZ, gyv. 39 Prospect St., Pittston, mirė birželio 1-mą, palaidotas birželio 4-tą iš Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Velionis iš Lietuvos atvyko 52 metai atgal ir įsikūrė Pittstone. Priklausė prie Lietuvių Piliečių Klubo. Jo žmona Agnieška mirė sausio mėnesį, 1947 m. Paliko tris sūnus, dvi dukteris, du anūkus ir brolį.

A. A. JONAS MENČINSKAS, gyv. 319 Main St., Swoyerville, mirė birželio 2-rą, palaidotas birželio 4-tą iš Luzernės Šv. Onos bažnyčios parapijos kapinėse, Lehman. Velionis jaunam amžy atvyko iš Lietuvos ir įsikūrė Swoyerville.

A. A. KATRĖ ČERNIAUSKIENĖ, gyv. 23 Center Street, Pittston, mirė birželio 3-čią, palaidota birželio 6-tą iš Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Laidojimu rūpinosi direktorius Kižis. Velionė atvykusi iš Lietuvos Pittstone išgyveno 49 metus. Paliko vyrą, tris sūnus, keturias dukteris, 21 anūką ir vieną proanūką.

A. A. JUOZAS KAČKAUSKAS, gyv. 405 Blackman Street, Wilkes-Barre, mirė birželio 5-tą General ligoninėje. Palaidotas trečiadienį, birželio 8-tą, iš Švč. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Bear Creek. Laidojimu rūpinosi direktorius Leagus. Velionis buvo gimęs Lietuvoje, į šią šalį atvyko 1902 m. ir įsikūrė Ashley sekcijoj. Paliko žmoną, dvi dukteris ir vieną anūką.

A. A. ANTANAS SEMEŽIS, gyvenęs 189 Main St., Luzerne, mirė birželio 6-tą Retreat State ligoninėje. Palaidotas birželio 8-tą iš Šv. Onos bažnyčios parapijos kapinėse, Lehman. Laidojimu rūpinosi direktorius Betz. Velionis iš Lietuvos atvyko jauname amžy.

KINGSTON, N. Y.—Birželio 6-tą mažo privataus lėktuvo nelaimėje žuvo keturi asmenys.

"GARSO" KNYGYNE

GALIMA GAUTI ŠIAS KNYGAS

ŠVENTŲJŲ GYVENIMAI—Skaitymai kiekvienai dienai. Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveiksluota, puikiais, stipriais apdarais su aukso kryžium ant viršaus. Kaina tik $4.00.

CROSSES (KRYŽIAI)—Romanas. Parašė Vincas Ramonas. Anglų kalbon išvertė Milton Stark. Išleido "Lietuvių Dienos". Įdomi knyga angliškai skaitantiems. 329 pusl. Kaina $4.00.

VAI LĖKITE DAINOS—Gražiausių Liaudies Dainų Rinkinys. Parašė kun. J. Dabrila. Papildytą rinkinį išleido kun. Pr. M. Juras. Knyga 288 puslapių, nedidelio formato. Telpa 233 gražiausios populiariškiausios liaudies dainos. Kaina $1.00.

THE EVENING SONG (Vakarinė Daina) A collection of Lithuanian Folk Tales, Legends and Fables. Compiled and translated by Vytautas F. Beliajus. Kaina $3.00.

POEZIJA—Jurgio Baltrušaičio eilėraščiai. Spaudai parengė J. Aistis. Išleido kun. Pr. M. Juras. Kaina $2.00.

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU? Tai yra labai naudinga knygutė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antruosius popierius. Joje yra trumpai suglausti klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbomis. Knygutė mažo formato. Gali moterys ją įsidėti į ridikiulį (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiški. Kaina 25 centai.

AUDROSE, Bakužainio eilėraščiai. Kaina $1.50.

JOBO DRAMA, prof. Ant. Maceinos $2.00
DIDYSIS INKVIZITORIUS, prof. Ant. Maceinos 2.00
ŠVENTIEJI AKMENYS (eilėraščiai), Fausto Kiršos 2.00
MIŠIOS, Jeronimo Kačinsko 1.50
LIAUDIES DAINOS, IV, K. V. Banaičio 2.00
100 LIAUDIES DAINŲ, K. V. Banaičio 7.00

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P. O. Box 32 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Penna.

Uždirbk TAUPMENOMIS 3 %

TAUPYMAI APDRAUSTI IKI $10,000.00

PASKOLOS PIRKIMUI, STATYMUI AR PERTAISYMUI NAMŲ

Superior Savings & Loan Association

Telephone HE 1-2498

6712 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio